

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	...	960 Lej
Fél évre	...	480 Lej
Negyed évre	...	240 Lej
Havonta	...	80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Tett a szó helyett.

Nagyjelentőségű rendelet érkezett a közoktatásügyi minisztériumtól az egyházi főhatóságokhoz. A rendelet, amelyet Petrovici közoktatásügyi miniszter írt alá, törvényes elvként szögezi le azt, hogy a kisebbségi lakosoknak hozzá kell járulniuk az állami iskolák épületeinek létesítéséhez, minthogy az állam is hozzájárul a kisebbségi népiskolák fenntartásához. Addig azonban — mondja a rendelet — amíg teljesen meg nem állapították ezek a kötelezettségek, megengedték, hogy helyiségeépítési célokra ne kéressenek pénzbeli hozzájárulások a kisebbségi lakosságtól.

Petrovici miniszter rendelete kétségkívül haladást és megkönnyebbülést jelent az Anghelescu-féle iskolapolitikával szemben, de ez a haladás természetesen csak akkor lesz reális, amikor a rendeletet végre fogják hajtani. Nagyban befolyásolja ugyanis a rendelkezés jótékony hatását az az elkövetkező mód ahogyan az alacsonyabb iskolai hatóságok Petrovici intézkedését értelmeznék fogják. Mert mint minden, a kisebbségi sors intézésével összefüggő rendelet, a Petrovici-féle intézkedés is bizonyos elasztikumokat hagy maga után. Azt mondja a rendelet, hogy pénzbeli hozzájárulás az állami iskolák építése céljából nem vehető igénybe a kisebbségi polároktól. Ugyanakkor azonban elvként szögezi le, hogy a lakosságnak hozzá kell járulnia az állami iskolák létesítéséhez. Kétségtelen, hogy a rendelet idevonatkozó és ellenmondásnak látszó intézkedései mögül másnemű közszolgáltatások vetik előre árnyékukat.

Érdekesebb reánk nézve a rendelet ama megállapítása, amely ugyancsak elvként szögezi le azt is, hogy az állam is hozzájárul a kisebbségi magániskolák felállításához. Ez az elv ugyan békeszerződésileg illeti meg Románia kisebbségeit, mégis mindezekig fájdalomosan hiányzott a kormány részéről ennek a jognak oly apodiktikus elismerése, mint az a legújabb rendeletben megnyilvánul. Valószínű, hogy az államsegély elismerésének indító oka valahol a Magyar Párt és az Averescu-párt között kötött paktum mélyén keresendő. Mert hiszen a választási paktum egyik pontja kimondotta az, hogy a kormány köteletségének fogja elismerni a felekezeti iskolák segélyezését, amit minimálisan 40 millió lejben állapítottak meg. Igaz ugyan, hogy ennek a megállapodásnak kötelezettségét egyelőre csak az Averescu-kormány vállalta s üdvösebb volna ránk nézve, ha a kormány most már törvényileg igyekeznék a felekezeti iskolák ügyét szabályozni, mintsem csak egy párt jóindulatához legyen kötve az államsegély kérdése. De azért kétségtelen, hogy a Petrovici-féle rendelet relatíve fellélegzést hoz ebben a második részében egyházi iskoláinknak. De félünk attól, hogy ezuttal is csak pusztá ígéetről lesz szó. Ha a kormányt a kisebbségekkel szemben igazi és méltán kijáró elismerés vezétné, úgy a rendelet ígéretei helyett tettekkel szolgálna és törvényes megoldását keresné a kisebbségi iskolák sorsának. Ez volna az a mód, amely bennünket teljesen megnyugtatna. Mert szép és kellemes hatást gyakorol a lelkekre minden tagyogó, nagyszerű ígéret, de az igazi örömet, békét, megnyugvást és megelégedést százszor

inkább megteremtene a sok pompázó ígéret helyett a legparányibb tettecske; amely élő, eleven, kézzelfogható valósággal elégitene ki

Erdély sóvárgó magyar kisebbségének a minimálisan megkövetelt kívánságát, vágyát, óhaját.

Tót a hivatalos nyelv Szlovenszkóban.

Érdekes újítások a csehszlovák állam igazgatásában.

(Az Aradi Közlöny pozsonyi tudósítójának távirata.) A szlovenszkói tót direktorium, amely dr. Hodzsa, dr. Gazik és dr. Tizso miniszterekből áll, holnap Pozsonyban megkezdi a felvidéki minisztérium felszámolását és a vármegyék megszüntetésére vonatkozó előkészítő munkálatokat. A felvidéki tartomány képviselőinek 51 tagja lesz. Ezeknek egyharmadát a kormány nevezi ki, egyharmadát a szaktestületek választják, egyharmadát pedig titkos választás útján küldik a gyűlésbe.

A közigazgatás élén a tartományi elnök áll, a vármegyék hatáskörét részint a tartományi közigazgatás, részint a járások veszik át. Az iskolai ügyet külön törvény fogja szabályozni. A tanítás nyelve a tót iskolákban tót lesz és a cseh nyelvet csak oly mértékben tanítják, mint a cseh iskolákban a tótot. Prágában minden minisztériumnak tót osztálya is lesz. A Felvidék hivatalos nyelve a tót lesz, amelyet minden tisztviselőnek 6 hónap alatt meg kell tanulnia.

Lemondott az igazságügyminiszter

Végleges a fuzió a nép- és nemzeti-parasztpárt között. — Ellentétek a közoktatásügyi törvények körül.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának Orsován keresztül érkezett távirata.) Politikai körökben ma bombaként hatott a hír, hogy a néppárt-nemzeti-parasztpárt között már hónapok óta folyó fuzió tárgyalások az utolsó napokban annyira előrehaladtak, hogy a fuziót legkésőbb egy héten belül már hivatalosan is publikálni fogják. A Cuvantul értesítése szerint a fuzió létrehozásának kérdésében Averescu kormányelnök és Maniu személyesen tárgyaltak egymással és minden kívülről és belülről jött gáncs ellenére a két párt érdekeit rövidesen sikerült harmoniába hozni. Most már csak a megállapodás formális hitelesítése és a hivatalos közlés van hátra, melyre pedig legkésőbb január végéig sor kerül. Ezzel tehát halomra dőltek azok a teoriák, amelyek nemzeti-parasztpárt-liberálistpárt fuziót jósoltak be. A lap szerint ez annál is inkább nem volt megvalósítható, mert Maniu, a leghatározottabban ragaszkodik két esztendővel ezelőtt tett nyilatkozataához, amely szerint az erdélyi nemzetiek a liberálisokkal soha nem haladhatnak egy úton. Miután azonban a nemzeti-parasztpártnak egy tekintélyes része inkább a liberális orientáció híve, a lapok valószínűnek tartják, hogy a liberálisokhoz szító frakció Dan Sever, Maniu lelkész, Popescu Adrián és Dobrescu vezetésével a liberálisokhoz fog csatlakozni.

A Cuvantul jólétesült forrásból írja, hogy Negulescu és Petrovici miniszterek közötti ellentétek az utóbbi napokban rendkívül kiéleződtek. Mint ismeretes, Negulescu, aki az 1920-as Averescu-kabinet közoktatásügyi minisztere volt, a népoktatás terén nagyobb szabású reformokat tervezett, amelyeket azonban a kormány közbejött távozása miatt nem tudott már végrehajtani. A reformok azonban már ki voltak nyomtatva, több törvénytervezet is elkészült s az elmúlt tavaszon, amikor ismét Averescu került a kormány élére, újból felszínre vetődtek ezek a törekvések, amelyek azonban ezuttal az új közoktatásügyi miniszter, Petrovici ellenkezésén szenvedtek hajótörést. Miután azonban Averescu nem adhatta fel teljes egészében előbbi kormányzásának törekvéseit, Petrovicit bízta meg azzal, hogy Negulescuvval egyetemben a régi javaslatból újat készítsenek, de úgy, hogy az újból a régi legyen. Petrovici azonban hallani sem akart arról, hogy az új javaslat alapját a Ne-

gulescu-féle régi javaslat képezze s ezért éles konfliktus támadt a két miniszter között, mely az utóbbi napokban — a lap szerint — már annyira elmérgesedett, hogy a két miniszter esetleges kiválásától lehet tartani.

A politika legfrissebb szenzációjához tartozik az, hogy Cudalbu igazságügyminiszter ma délelőtt váratlanul beadta lemondását. Averescu miniszterelnök — hír szerint — még nem döntött a lemondás elfogadása felett. Politikai körökben úgy tudják, hogy Cudalbu, aki különben már régóta foglalkozik a távozás gondolatával — a kormányból történő távozására az új sajtótörvényt ért támadások miatt határozta el magát. Cudalbu egyébként az újságíróknak kijelentette, hogy elhatározása megdönthetetlen és lemondását semmi körülmények között nem fogja visszavonni.

A nő megtarthatja

román állampolgárságát az esetben is, ha idegen állampolgárhoz megy feleségül.

Érdekes újítás a házassági jogban

(Arad, január 22.) Erdély területén még ma is 1894. évi XXXI. t.-c. szabályozza az anyakönyvi és házassági jogokat. Ezen törvény értelmében — mint majdnem minden más államban is — a nő mindig férjének állampolgárságát követi, azaz abban a pillanatban, amikor a házasságkötés megtörténik de jure, olyan állampolgár lesz, mint a férfi.

A törvénynek érdekes újító belügyminiszteri rendelete érkezett tegnap a városi polgármesteri hivatalhoz, amely a törvény 38-ik szakaszát úgy módosítja, hogy a nő megtarthatja román állampolgárságát, ha más állampolgárhoz megy feleségül, ha a házasságkötéskor ezen szándékát kijelenti és az anyakönyvvezető a házasságkötési jegyzőkönyvbe ezt a megjegyzés rovatra feljegyzi, vagy pedig ha a nő házasságkötés előtt ilyen értelmű nyilatkozatot tesz. Mindkét esetben a házasságkötési okirat, illetőleg a közjegyző előtt tett nyilatkozat felterjesztendő az igazságügyminiszterhez. Az igazságügyminiszterhez felterjesztendő házassági okirathoz mellékelni kell az illető község vezetőségének bizonyítványát arról, hogy a nő tényleg román állampolgár.

54.000 helyett 6000.

Vadászterület-ajándékozás Pancotán.

(Arad, január 22.) Pancota község pénztárát súlyosan érintő és a lakosság egyik tekintélyes csoportját érzékenyen sértő eljárásról számol be pancotai tudósítónk, az alábbiakban:

A pancotai községi tanács az elmúlt esztendő őszén árverést hirdetett a tulajdonát képező vadászterület bérbeadására. Az árverésnek a községre rendkívül öröndetes sikere volt, amennyiben az eddigi 4000 lejes évi bér helyett hat esztendőre évi 54.000 lejes bérért kelt el a vadászterület. Mivel azonban ilyenképen a vadászterület egy pancotai magyarokból és németekből álló vadásztársaság kezébe került volna, az árverésen lemaradt ellenpárt megelébbezte a szabályszerű módon meghirdetett és lefolytatott árverést. A felelővíteli fórum — nem tudni, milyen indokok alapján — helyt adott a felelővítésnek és új árverés kiírását rendelte el. A kedvét vesztett vadásztársaság — amely az előbbi ajánlatot tette — már nem is vett részt az újabb árverésen — noha a bérösszeg nagyobb részét már le is fizették — és így a pancotai vadászterület hat évi időtartamra évi 6000 lejért jutott az új bérlők kezébe. Ez a kis közigazgatási játék évi 48.000, hat év alatt tehát közel 300.000 lejes károsodást jelent Pancota község pénztárának és emellett nagy elégedetlenséget kelt az érdekelt lakosság körében is.

Diplomata-szenzációk

a berlini angol követ fogadó-estélyén.

Miről fog tárgyalni a Népszövetség márciusban? — Nano román követ Ferdinánd király egészségi állapotáról. — Bethlen gróf római útja.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Az angol követség a napokban fényes estét rendezett a diplomáciai kar, a német kormány és a sajtó képviselőinek tiszteletére. Az ilyen társadalmi esemény természetesen nem arra való, hogy politikai nyilatkozatok hangozzanak el, mindazonáltal az Aradi Közlöny berlini tudósítójának módjában volt több előkelő diplomataval diskurálnia és a beszélgetések során a diplomataik különböző kérdésekről érdekes közléseket tettek.

Igy Cuba berlini követe, de Agüero y Betancourt, aki kimagasló szerepet játszik Genfben a Népszövetségben és többek között elnöke a felvételi bizottságnak, elmondta, hogy a Népszövetség márciusi közgyűlésén csupán másodrendű fontosságú kérdések kerülnek tárgyalásra, azonban ezeknek elintézése is jelentőséggel bír a népek közeledésére. A követ a beszélgetés során kitért a dél-amerikai államok passzivitására, illetőleg egycseknek kilépésére és ezzel kapcsolatban kifejezést adott reményének, hogy Argentina csakhamar újból belép a Népszövetségbe.

Az estélyen Nano román követ is megjelent és kérdésemre közölte, hogy Ferdinánd király egészségi állapota az utóbbi időben öröndetesen javult, úgy, hogy az uralkodó immár részt vesz az államügyek elintézésében.

Ugyancsak részt vett az estélyen Kánya Kálmán magyar követ, akiről néhány berlini lap azt a hírt közölte, hogy Rómába utazott Bethlen gróf útjának előkészítésére. Kánya követ kijelentette, hogy nem volt Rómában és nem is fog odautazni, mivel Bethlen gróf látogatásának előkészítése nem az ő hatáskörébe tartozik. Egyébként a magyar miniszterelnök római utazásának pontos dátuma még mindig nincsen megállapítva.

Érdekes, hogy az estélyen maga a házigazda, Sir Ronald Lindsty, brit követ nem vett részt, mivel orvosi rendeletre egészségügyi okokból hirtelenül Davosba kellett utaznia. Így az angol követ fogadó estélye a követ távollétében folyt le.

Bőrünk csodái.

Egy 5–6 centiméternyi bőrdarabnak körülbelül 2700 porusa van, melyek száj gyanánt a lélekzésére szolgálnak. Az összegyűlt porszemek azonban természetes funkciójukban meggátolják. A Cadum-szappan bő habja azonban mélyen hatol be ezekbe a porusokba, minden piszoktól kimossa őket és a bőrnek visszaadja teljes szépségét.

Kapható gyógyszerárakban, illatszertárakban. Nagybán a „Standard” drogueriában București. 383

Cadum szappan

Az aradi optikus-boltból a pesti Nemzeti színpadáig.

A kortárs emlékezése a jubiláló Gál Gyula küzdelmes életére, nagy sikereire

Irt: Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója.

Gál Gyulát, Aradváros nagynevű szülöttjét, a kiváló magyar színművészt január 29-én ünnepi Magyarország és főleg Budapest társadalma negyvenéves színészkedése alkalmából. Tekintettel pedig arra, hogy én a múlt évben ünnepeltem 40 éves jubileumomat, kénytelen vagyok a magam mentésére kijelenteni, hogy Gál Gyula is az elmúlt évben volt 40 éves színész, de megvárta a Nemzeti Színháznál eltöltött 25 évnek betöltését, hogy a kettős jubileumot egyszerre ünnepelhesse meg. Lehet, hogy elfogult vagyok legjobb barátommal szemben, de ki merem mondani, hogy lehettek a színésznek nagyobb művészei, mint Gál Gyula, hiszen a 80-as években a világ legnagyobb művészei a budapesti Nemzeti Színházban voltak — ezt elismerte a külföld is, — de lelkiismeretesebb, erősebb akaratú, igazi művészember, olyan, mint Gál Gyula nem volt soha. És minő kálváriát járt Gál Gyula addig, míg célra ért, hiszen mint 15 éves gyermek, elszökve hazulról lett színész. Szegedi Mihály ripacstársulatához állt be. Első írásbeli szerződését ma is őrzí — ez a szerződés így szól:

Gál Gyula ifjú tartozik Szegedi Mihály, társulatánál színlapot írni, kihordani, színpadot építeni, kelléket hordani, játszani napi 50 krajcár majdlingért és színlap, bucsuzó pénzért.

Igy tengődött Gál Gyula, így kezdte meg a pályáját olyan időben, amikor a színészek helyzetét Szigeti József tanárunk a következőkben jellemezte: a nagyokat, az uttörőket úgy lenézték Pesten, hogy csak egyszer hetenkint volt szabad játszaniuk és a hét többi napját a Svábhegyen töltötték. A megtartott előadás jövedelméből összevásárolták egész heti kosztjukat és vitték fel a Svábhegyre. Egyszer, egy cigánykaravánnal találkoztak, amikor így meg rakodva a Svábhegyre mentek s a cigánygyermek látna az élelmiszerekkel megrakott színészeket (Szigeti József, Szentpétery, Egresy Gábor és a többi nagyok) kéregetni keztek. Amikor nem kaptak semmit, a legkisebb purdú káromkodni kezdett, mire egy öreg cigány ezekkel a szavakkal kergette el a gyermekeket:

— Ne bántsát őket, rajkó! Te is lehetsz még színész.

És Gál Gyulát a sok-sok szenvedés, a koplálás nem térítette el szándékától, nem hallgatott szülei hivatató szavára, járta, mint gyermek a göröngyös utat tovább, előre a cél felé.

1883-ban felvételtünk az országos színeszeti akadémiába, — felvételtünk — mert akkor nehezebb volt bejutni oda, mint a Tudományos Akadémiába. Paulay Ede, Szigeti József, Csiky Gergely, Berceányi Béla, Jókai Mór voltak a felvételi bizottság tagjai. Rendszerint 100 jelentkezőből 10–15-öt vettek fel, mert az volt akkor a kimondott cél, hogy csak igazi teh-

ség kerüljön a színészethez. A nagy színházak elhalt és mostani nagy művészei mind ez évfolyam növendékei voltak. Nem volt boldogabb ember Gál Gyulánál, hogy ő maga mellett láthatta a Nemzeti Színház nagy művészeit. A boldogság meg volt, de ennivaló — az nem volt. A statisztálás 50 krajcárjából kellett megélni és a Budapest lapnál címszállagokat írni: minden száz címszállag után öt krajcár járt. Azonban a statisztálás sem volt mindennap és bizony-bizony, az éhség divattá vált nála. A kedély és a boldogság azért megvolt. Csiky Gergely, a nemesszívű, áldott ember, aki a szegény képezdészekről gondoskodott, különösen Gál Gyulát szerette. Csiky Gergely, amikor darabot írt (sokat írt akkor) mindig kikötötte, hogy a képezdészek, még külső zajnál is, feltétlenül statisztáljanak és keressenek. Gál Gyulával még azt is megtette, hogy olyan másolásokat adott neki, amire soha szükség nem volt, de Gál Gyulának keresnie kellett. Nekünk közvetlen barátainak mindegy volt, hogy közülünk ki keresett, a jövedelem, de mindenünk is közös volt. Öten laktunk egy kis szobában. Közös volt a kereset, közös volt a koplálás és Gál Gyula üres gyomorral is, mint fiatal gyerek, hideg szobában Shakespeare, Moliere-t tanulta magyarul és németül. El volt már akkor szánva arra, hogy ha Pesten, vagy Magyarországon nem boldogul, német színész lesz. Ez az energia, ez az emberfeletti szorgalom meg is hozta Gál Gyulának a megfelelő jutalmat. Amikor az iskolából kijött, először Kassára szerződött, Kassáról Kolozsvárra, Kolozsvárról Aradra, Aradról a Vigszínházhoz, a Vigszínházról a Nemzetihez került. Aradon először 1894-ben lépett fel, mint szerződött tag október 9-én, III. Richard címszerepében. Utóljára pedig, mint vendég lépett fel Aradon 1913. áprilisban a Cárno című darabban. Gál Gyula képviselte minden társulatnál a komoly klasszikus műsort, ő nem ismert más, csak a színpadot, a hivatást. Az ő szerződötése egy színháznál a komoly művészetet jelentette, hiszen csak egy színházi idenyt írok ki Gál Gyula régi műsorkönyvéből, ami azt mutatja, hogy Gál Gyula hat hónap alatt Aradon milyen darabokban játszott: III. Richard, Lear király, Dózsa György, Bölc Nánán, Fösvény, Képzelt beteg, Coriolan, Ember tragédiája, Szókimondó asszonyosság, Becstelenek, Otthon. Ezek mellett az óriási szerepek mellett majdnem minden darabban játszott, mert a legkiválóbb vigjátéki színész volt. Gál Gyula nagy művészetét mi sem jellemzi jobban, mint hogy a Nemzeti Színház Ujházi Ede szerepét csak Gál Gyulára osztotta, mert a nagy mester utána nem vállalkozott ezekre senki, de Gál Gyula méltó utódnak bizonyult. A január 29-iki jubileum nagy ünnepe a komoly igazi színművészetnek.

Önök nincs szükse...

arra, hogy gyermekek bálhántalmi miatt állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és mindenki által legeslegesen elismert IGMÁNDI keserűvíz azonnal megszünteti a rendszerint fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és meggátolja az érlemezésedet. Emésztési zavaroknál és vomorra már fél pohár IGMÁNDI keserűvíz elegendő. — Kapható kis- és nagy üvegekben Arad és vidéken, gyógyszerárakban és fűszerüzletekben. 403

Fegyelmi feljelentés egy aradi ügyvéd ellen

Amikor a temetés napján tartják meg az árverést. — Ötvenezer lejes butor 1100 lejért. — Aradi uriaszony szomorú kálváriája 3200 lej miatt.

(Arad, január 22.) — Mi Urunk, a Pénz... zug keresztül a tébolyultan vágató világon és emberek milliói kízködnek, tülekednek a vágya-vágyott Bálvány után, amely ma mindent jelent. Szerelmet, becsületet, életet, halált, tekintélyt, mosolyt, könnyet és szenvedést. Mindent feledtet és mindent pótol a Pénz. És ma mindent felredob, letipor a pénz után való hajszában az 1927. embere. Keservesen megdöbentő az a történet, ami itt alább következik és ami élesen jellemzi a mai felfogást, a mai szellemet, amikor a Halál fenséges üzenetét elől sem retten meg a pénzt féltő ember.

I. FEJEZET,

amelyben halálról, végrehajtásról és egyéb szomorú dolgokról lesz szó.

A Str. Eminescu (Deák Ferenc-utcában) a görög katolikus palotában lakik Laufer Bertalanné, aradi uriaszony, aki jelenleg válófélben van férjétől. Laufer Bertalannak egy 3200 lejes tartozása volt már hosszabb idő óta Engelhardt aradi szücsnél, aki perelte a tartozás összegéért. A válóper megindulása alkalmával az uriaszony, aki igényper útján elvárhatta volna magától ezt a követelést, bejelentette a szücs jogi képviselőjének, egy ismert aradi ügyvédnek, hogy férje helyett vállalja a tartozást, amelyet részletekben fog kifizetni. Az első részletet, 500 lejt el is küldötte és mivel nem utasították vissza, azt hitte, hogy az ügy rendben van. December 16-án történt, hogy az uriaszony édesatyja, egy közismert aradi ügynök, meghalt és temetését másnapra tűzték ki. A temetés napján, az aradi uriaszonyt — épen a temetkezési üzletben tartózkodott — hirtelen felhívták a lakására azzal a hírrel, hogy az Engelhardt-tartozás miatt megjelent a lakásban a végrehajtó, aki árverezni akar. Lauferné felszaladt a lakásba, ahol a hitelező ügyvédje egy végrehajtó társaságában várta s könyörögni kezdett, hogy legalább a temetés napján ne fogantassák a végrehajtást, ő amennyi is fizetni akar. Az ügyvéd azonban hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy az árverést minden körülmények között meg fogja tartani.

II. FEJEZET,

amelyben közbelép a hitelező, az ismerősök és Betegh Béby aradi primadonna.

A lesújtott aradi uriaszony ismerősei felszaladtak Engelhardt üzletébe és előadták a történeteket. A kereskedő azonnal felküldte egyik alkalmazottját azzal az üzenettel, hogy hagyják abba az árverést, inkább vár a követelésére, de a temetést ne zavarják meg. Az ügyvéd azonban visszaüzent, hogy ezt nem lehet, az árverést meg kell tartani. Ekkor maga a kereskedő ment fel a lakásba és személyesen kérte az ügyvédet, álljon el az árveréstől.

— Ha azonnal kifizetik az ügyvédi költségeimet, akkor rendben van — mondotta az ügyvéd.

Az uriaszony megígérte, hogy fizetni fog, közben megjelent a lakásban Betegh Béby aradi primadonna, aki írásbeli kötelezvényt adott arról, hogy garancia az ügyvédi költségek kifizetését, mire — az árverést mégis megtartották. Az árverés folyamán egy — 50.000 lej értékű — szoba-butor került eladásra, a vevő poton 1100 lejért jutott a birtokába. Közben megindult a temetési menet és Laufer Bertalanné otthagyt mindent, ügyvédet, végrehajtót, árverést, lakást és édesatyját koporsójához sietett. Temetés után rituális szokás szerint nyolc gyásznapot ült, amelynek letelte után elment az ügyvéd irodájába s kérte a butor visszaadását. Rideg visszautasításban volt része, mire elszaladt újra Engelhardt-hoz, aki írást állított ki arról, hogy a követelésével vár addig, míg Lauferné azt ki tudja fizetni. Most már ezzel ment vissza az ügyvédhez és kijelentette, hogy hajlandó az ügyvédi költség-

eket is megtéríteni, ha butorát visszaadják. Ha nem, botrányt csinál. Ilyenformán nagy-nehezen sikerült visszakapnia butorát.

III. FEJEZET,

amelyben fegyelmi feljelentés történik az ügyvéd ellen.

Ez a megdöbentő történet pedig szépen sorjában abban az aradi ügyvédi kamarához címzett feljelentésben van leírva, amelyben Laufer Bertalanné fegyelmi eljárást kér az aradi ügyvéd ellen. A történet befejezéséül pedig a hitelező Engelhardt szücs nyilatkozatát adjuk, amelyet erről a szomorú ügyről tett:

Háromnapos hóvihar megbénította a közlekedést.

Csak a legnagyobb nehézségekkel tartja fenn egy-egy vonat a közlekedést Erdély és a regát között. — Megszűnt a telefon- és távíróforgalom. — Megszakadt Magyarország és a vasuti összeköttetés.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Már harmadik napja tart az ókirályságban az a hatalmas hóvihar, amely ugyszólván teljesen elmesztette Erdély és regát érintkezését. Óriási havazás, rettenetes szél dühöng szinte megszakítás nélkül a regát területén és a felgyülemlett hó-tömeg, valamint a szélvihar pusztítása következtében, Erdély el van zárva az ókirályságtól. Tegnapelőtt még csak az telefonösszeköttetés szakadt meg, tegnapra a távirat, mára a vasuti közlekedés mondtá fel teljesen a szolgálatot. A bucaresti-i lapok ma reggelre már nem érkeztek meg, a regati posta elmaradt. A vonatok a nyílt pályán vesztegelnek.

Predealon egy méternél magasabb hőtömeg fekszik s továbbra is sűrű hóhullás várható. Az a gyorsvonat, amelynek tegnapelőtt kellett volna megérkeznie Brassóba, a nyílt pályán megakadt; a vágányokra sulyosodó hőtömeg eltakarítását hősek sem tudták elvégezni. A vonat Budo és Balcoiu állomások között 16 óras vesztegelés után tudott csak nagy kinnal továbbhaladni. A bucarestihől tegnap reggel elindított vonatok még mindig Ploestiben vesztegelnek természetesen elakadtak a bucaresti felé indított vonatok is. Egy expressz és egy gyorsvonat vesztegel a campanai állomáson, egy személy- és egy expressz-vonat Comarnicon, egy gyorsvonat pedig a sinajai állomáson.

A nyitott felől jövő Brassóba érkező vonatokat újabban már el sem indítják. A Cluj felől érkező vonat Brassóból visszafordult, egy későbbi expressz nagynehezen eljutott Ploestbe, ahonnan két óras vesztegelés után vándorolt vissza Predealra. Idáig valahogy már szabad az út.

Mai jelentések szerint Bucarestben még elemmentáris erővel dühöng a hóvihar. Az utcákon a szél ereje szinte elsodorja a járókelőket. Számos sulyos szerencsétlenség is történt. Tegnap Besszarába területén is hatalmas vihar száguldott. — Remnicul Valcea és Ploesti közötti bucarestli vonalon háromszáz táviróoszlop hever a síneken. Cluj és Bucarest közötti telefonforgalmat Timisoarán és Brasovon keresztül bontolják le valahogy nagy kinnal. A főváros és a többi ország-részek között is teljesen szünetel a telefonforgalom. Tegnap éjjel az egyetlen funkcionáló telefonvonal is megszakadt a főváros és Bacau között, úgyhogy most már a fővárosnak egyetlen épen maradt vonala sincs.

Mindenünnen további erős hóviharokat jeleznek. Besszarábiában 17-re szállt le a hőmérséklet. Bucarestben is óriási hideg uralkodik. A hóvihar ereje Brassón és Szeben keresztül Erdély felé húzódik.

Ma reggelre, legújabb híradások szerint, végre sikerült a bucaresti-Predeal közötti vonalat megtisztítani és óriási késéssel most már közlekednek a vonatok és este kaphatók voltak Aradon is a bucaresti-i lapok.

A vihar a Fekete tengeren is dühöng és egy olasz hajót a parthoz vágott. A hajó sulyosan megsérült.

A vihar a nemzetközi forgalmat is nagy-

— Én a magam részéről szívesen elengedtem volna az egész tartozást, csak ne történt volna meg így ez az eset. Megtettem, amit tettem, azonban az ügyvédem kijelentette, hogy ő tudja, mit csinál, ne avatkozzam bele. Rendkívül kellemetlen volt rámnézve ez az ügy, mert hiszen természetes, hogy még akkor is tekintettel kellett volna lenni a temetésre, ha történetesen nem 3000 lejről, hanem milliókról lett volna szó. Az én lelkiismeretem azonban nyugodt, mindent megtettem, amit csak lehetett.

Eddig a történet. Konzekvenciákat nem vonunk le belőle, kommentárt nem fűzünk hozzá, az elbírálás a közvélemény — jelen esetben az aradi ügyvédi kamara — ítélőszéke elé tartozik...

Morosi Rudolf.

mértékben akadályozza. A tegnap délelben Budapestre esedékesé vált vonat 12 óra helyett csak ma reggel 9 órára futott be a heves alföldi havazás miatt. Újabb híradások szerint Magyarország összeköttetése Romániával teljesen szünetel. 20 órája egyetlen vonat sem futott be a magyar fővárosba. A déli gyors ma is elmaradt és csak azok érkeztek meg a magyar fővárosba, akik nem várták be a bucaresti-i kapcsolást és közvetlenül Aradról, illetve Csiciről indított vonatokon utaztak.

Művészet.

* Az aradi városi színház heti műsora. Vasárnap, délután 3 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Rendes helyárak.) Este 7 órakor: Becstelenek, dráma. (Mérsékelt helyárak.) Este 9 órakor: Hajtóvadászat, operett. (Bérletszűnet.) Hétfő délután 3 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. Este: Román előadás. Kedd: Hajtóvadászat, operett. (A bérlet.) Szerda: Menekülő asszony, színmű. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Csütörtök: Menekülő asszony, színmű. (C. bérlet.) Péntek: Menekülő asszony, színmű. (A. bérlet.) Szombat délután 3 és fél órakor: Peleskei nótárius, énekes vigjáték. (Ifjúsági előadás.) Este 8 órakor: Éva, operett. (A. bérlet.)

— Előadás Enescu Györgyről. I. D. Stefanescu tanár ma délután a Kulturpalota nagytermében nagy felkészültségre valló, értékes előadást tartott a nagy román hegedűművész és zeneszerző: George Enescu egyéniségéről. A nagyszámú hallgatóság lelkesen ünnepelte az előadót.

„Minerva”

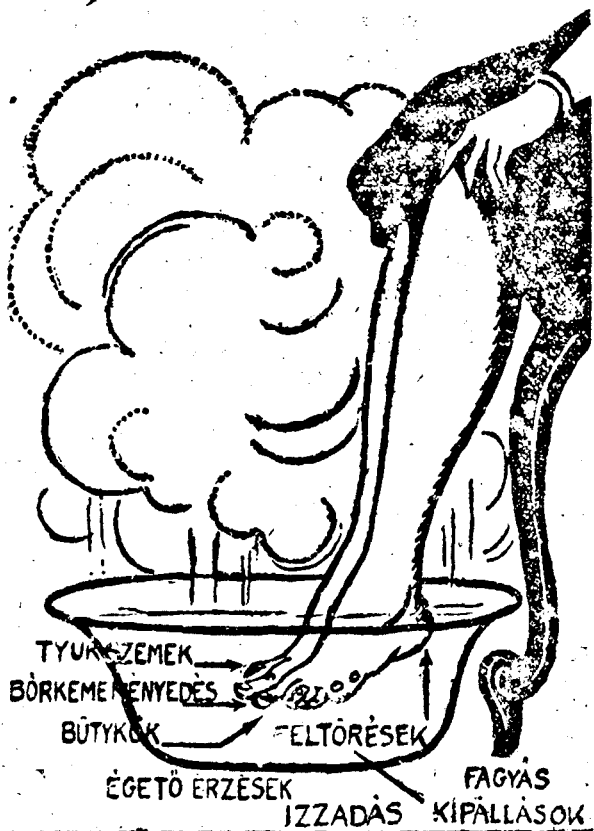
**nagyszabású műsoros estéje
február 6-án 8 órai kezdettel
az aradi Kulturpalotában.**

— Filharmonikus férfi-énekker f. hó 23-án, hétfőn este fél 9 órakor próbál a városi Zenedében.

* Az aradi színházi iroda hírei. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órakor az idei szezon legnagyobb slágere, a Cirkuszhercegnő van műsoron. Este 7 órakor mérsékelt helyárakkal Róvetta évek óta nem játszott hatásos drámája, a Becstelenek kerül színre a vezető szerepekben Fekete Irénnel és Kallós Józseffel. Este 9 órakor a nagyszerű Hajtóvadászatot játsszák. Martos és Huszka gyönyörű operettje maradandó sikert aratott a pénteki premieren. — A menekülő asszony, John Galsworthy híres és hatásos színműve szerdán kerül bemutatásra. Eseménye lesz a színháznak az új Galsworthy-darab, amely diadallal járta végig a kontinens színházait. Az Uriemberek világhírű szerzőjének ez az alkotása gyöngye a színpadirodalomnak és bizonyos, hogy Arad közönségét is meg fogja hódítani, amiben magyarsze lesz az elsőrangú előadásnak is.

Lábfájások!

Eleg volt a szenvedésből!

SENT RÓKUS LÁBSÓ UJ LÁBAT CSINÁL.

Ezen készítmény, mely külföldön régen és kitűnően bevált, különleges sóessenciákból áll, melyet meleg lábvízben feloldunk. Ezáltal egy oxigénnel telített vizet nyerünk, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fáradt és fájós lábakra, megszünteti a fájdalmakat, melyeket a cipő szorítása okoz, meggyógyítja a láb puffadtságát és égő érzéseit. Elegendő, ha egy csekély mennyiséget ebből a lábsóból beletesszünk egy lavor meleg vízbe és áztatunk a fájós lábat 10–15 percig. Ezen idő múlva a láb dagadtága, zuzódása, a kínzó, égő érzések egy csapásra megszűnnek és többé újra el nem kezdődnek. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemeket és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok könnyűszerrel, kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók.

A legegyszerűbb, legmakacsabb lábfájások, fagyások elmúlnak a Szent Rókus Lábsó használatával. Meg lehet Ön győződve afelől és egészen biztos, hogy a Szent Rókus Lábsó a lábat tökéletesen ujja alakítja, a lábat a legjobb állapotba hozza, úgy, hogy a cipő, sőt az új cipő is éppen olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Megszabadítja Önt a láb különböző zavaraitól, annyit járálhat, amennyit akar, gyalogolhat, vagy állhat egy helyben órákig, a fáradtság, vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül. Ez nagy csomag Szent Rókus Lábsó 45 lej. Kapható minden gyógyszerárban, ha nem kapná, forduljon a romániai főlerakathoz: ROZSNYAY-gyógyszer Árad, Piata Avram Iancu. Használati utasítás minden csomagban. Valódi csakis kék csomagolásban. 380

Iparosház Pancotán.

A pancotai iparosság érdekes mozgalma.

(Pancota, jan. 22.) Nagyszabású tervet igyekeznek megvalósítani az aradmegyei Pancotán. A pancotai ipartestület ugyanis elhatározta, hogy eddigi kicsiny és céljainak meg nem felelő székháza helyett egy méreteiben hatalmas és impozáns „Iparos-ház”-at fog a legrövidebb időn belül emelni, amelyben aztán Pancota iparossága nemzeti és felekezeti választás nélkül a szerezeti és költséges megértés jegyében kényelmes, meleg otthonra találhat. A terv keresztülvitelének érdekében társadalmi gyűjtés indult meg és egyben az iparosház felépítésének javára az ipartestület január 29-én este a Kaiser-féle nagyvendéglőben zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezés és szervezés fáradságos munkáját a közszereplők örövendő testületi elnökön: Sferdean József mellett Duffek János bádógosmester végzi. A nagykereskedő igérkező mulatságon kétségtelenül részt vesz Pancota és környékének teljes intelligenciája, hogy a bál az idei szezon legkiemelkedőbb mulatságának mutatkozik s egyben jelentős mértékben szolgálja azt a célt, hogy Pancota iparosságának diszes székháza legyen.

Kisántant tiltakozik Magyarország felszabadítása ellen

A kisántant államok egyöntetű állásfoglalása a katonai ellenőrzés megszüntetésével szemben.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A párisi Matin, az Echo de Paris és a Petit Parisien a katonai ellenőrzés megszüntetésére vonatkozó magyar kérelem ügyében azt írják, hogy a kisántant szolidárisan fog eljárni ebben a kérdésben és kérni fogja a katonai ellenőrzés fenntartását.

A belgrádi Politika című lap tegnapi számában szintén a magyarországi katonai ellenőrzés megszüntetésének ügyével foglalkozik és azt állítja, hogy bizonyos jelek szerint a kisántant államai már előzetesen is megállapodtak abban, hogy együttes magatartást tanus-

tanak ebben a kérdésben. Előrelátható — írja a lap, — hogy a kisántant a katonai ellenőrzés további fenntartása mellett foglal állást, mert a kisántant főképpen azért létesült, hogy Magyarország katonai leszerelését megfelelő módon ellenőrizze. Az ellenőrzés további fenntartása azért is fontos a kisántant előtt, mert véleménye szerint Magyarország a trianoni békeszerződésből folyó katonai kötelezettségének nem tett eleget. Ezért Prága, Bucuresti és Belgrád együttesen Magyarország katonai ellenőrzésének további fenntartása mellett foglaltak állást.

Molnár Ferenc nyilatkozott Aradnak.

Párisban élő aradi ifju beszélgetése a világhírű magyar íróval. — Izgalmak és érdekességek a Hattyu párisi bemutatója körül.

— Párisi levél az Aradi Közlönyhöz. —

Levelet hozott ma a posta az Aradi Közlönynek Párisból. Egy ismert aradi család sarja, aki jelenleg Párisban végzi tanulmányait, megírja a Hattyu premierjét és beszélgetését a darab világhírű szerzőjével, Molnár Ferencel. A levél így szól:

A párisi Odeon homlokzatán villanylámpákkal ellátott betűk függnek „Il n'y a plus de place” felirattal. Nincs több hely. Sokat mosolyogtunk ezen a feliraton, amely impozáns méreteivel mindig nagyon komikusan hat, mikor nincs kivilágítva és szomorúan veri vissza a Place de Odeon nagy ivlámpáinak a fényét. Január 14-én azonban ő nevetett. Szemképrázató kárörvendéssel világította be a teret sok százan szitkozódtak láttára és busan fordítottak hátat a színháznak. Ezen a napon mutatata be az Odeon Molnár Ferenc vigjátékát a Hattyut. A darabot Pierre la Maziere és Adorján Andor fordították, a rendezés munkáját Gemier igazgató Pierre Adalbertre és Hort Ferencre, a színház magyar rendezőjére bízta. A próbák meglehetősen izgatott hangulatban kezdődtek, mert Gemier igazgató súlyosan megbetegedett: a színházban mindenki nyugtalan volt miatta. Molnár pedig állandóan halogatta megérkezését. Végre december 6-án megérkezett. Egy heti erős munka kezdődött, melyet főképpen Molnár irányított. Majd ismét Bécsbe utazott, ahol a karácsonyi ünnepeket töltötte és csak január 5-én jött vissza Párisba. Ekkor a darab már nagyjában készen állott. A rendezők és a szereplők nagy energiával és odaadással dolgoztak Molnár útmutatásai nyomán. Az utolsó próbák munkájában Gemier igazgató is bekapcsolódott, átvette a főparancsnokságot. Az ő munkája az apróbb részletekben, a finomabb nüanszok elmélyítésében, színezésében, frissítésében merült ki és sokszor egy-egy mozdulatot, sóhaj vagy hangsúlyt ismételtetett meg.

A főpróbát január 12-re tűzték ki, de hétfőn reggel Carnege, aki a tanárt játszotta, 40 fokos lázt kapott és nem tudott a lábára sem állani. A grippe-járvány őt is az ágyhoz szegte. Nagy elkedvetlenedés lett urrá a színészeket, azonban Gemier nem vesztette el nyugalmát. Az igazgató egy hírneves orvosbarátját J. Cepede-t küldte el a beteghez. Az orvos, aki hírnevet szerzett magának autovaccinoltásaival, amelyeket a grippe ellen adott, injekciókkal rövidesen talpra állította Carnegét, aki harmadnapra már folytatta a munkáját.

A bemutató előtt alkalmam volt magával Molnár Ferencel beszélni, aki Hort társaságában volt és a következőket mondotta:

— Ilyen kedves művészeket, ilyen megértő munkatársakat a világ egyik színházánál sem találtam. Ön, aki itt él Párisban és tudja, mennyire elzárt külön világ Páris, el-

gondolhatja, mit jelent nekem, hogy egy francia nemzeti színháznak, a legzárkózottabb párisi műintézetnek, az Odeonnak a színpadán játszék darabomat. A szerzők már elcsépelelték ezeket a szavakat „nagyon megvagyok hatva” de őszintén én sem mondhatok mást, mint hogy nagyon meg vagyok hatva attól a nagy szeretettől és becsülettől, amellyel itt fogadtak. Hiszen én is egyszerű, szerény magyar újságíró voltam és 27 évvel ezelőtt itt nyomorogtam Párisban Feiks Jenővel, a rajzolóval, egy ötödik emeleti kis szobácskában. Itt feküdtem körülöttem Páris művészetével, minden szépségével és elérhetetlen kincseivel és most ugyanennek a Párisnak egyik legelőkelőbb színházában játszák a darabomat. Nagyon megilletődve állok itt az Odeon falai között és úgy érzem, hogy ez a meleg fogadtatás, szeretet és becsülés nem nekem, hanem annak a 27 év előtti küzdő, fiatal magyar újságírónak szól, aki voltam.

Hort Ferenc pedig a következőket mondta:

— Körülbelül egy éve vagyok az Odeon tagja. Az ön földije, Gál Gyula volt a nesterem. Sok van bennem tehát a budapesti Nemzeti Színház szelleméből. Egyetlen célkitűzésem van: csak becsületes eszközökkel dolgozni és minden körülmények között, komoly, tiszta művészetet nyújtani. A Hattyu előadásában minden érdem a szerzőé. Gemieré s a színészeké, akiknek lelkiismeretessége és lelkesedése egyenesen megható.

A bemutató — hisz erről már bizonyára adtak hírt — a legnagyobb siker jegyében folyt le. A színészek valóban kitűnően játszottak. A címszerepet Vera Korene alakította, aki páratlan művészettel adta a herceg-leány szerepét. Madame Andral temperamentumos párisi humorról játszott meg Beatrice hercegnő szerepét, míg Dettly Jácint atya szerepében remekelt. Richard Willin, aki a trónörökös szerepét játszotta, ezzel az alakítással a párisi színészek leghíresebbjei közé emelkedett. A betegségtől megviselt Carnege is nagyszerű volt. A rendezés kifogásalán volt. Az előadás végén a közönség dörgő tapsal és hangos „auteur” kiáltással hívta a szerzőt. Molnár Ferenc azonban nem akarta megsérteni az Odeon tradícióját és a szokáshoz híven nem jelent meg a rivalda előtt. Helyette Carnege jelentette be, hogy a darab, amelyet a Theatre National de l'Odeon művészgárdájának volt szereposója bemutatni, a világhírű magyar szerzőé, Molnár Ferenc műve... (H. D.)

— Marx megalakítja a német kormányt. Marx ma bejelentette Hindenburg elnöknek, hogy a centumpárt határozata folytán vállalja a kormányalakítási megbízást. A kancellár kijelentette, hogy az új kormány a locarnói politika alapján fog állani.

!! Fa-bál február 12-én Aradon !!

H I R E K

Bécsi világjárók Aradon.

Oszták egyetemi hallgatók tudományos expedíciója.

(Arad, január 22.) Érdekes vendégei voltak ma délelőtt az aradi városházának. A polgármesteri hivatalban dr. Chicin Rémus, helvettes intermár bizottsági elnökkel két bécsi egyetemi hallgató jelent meg. Elmondották, hogy világkörüli uton vannak, amit szabályszerűen vezetett utazási könyvükkel igazoltak és segítyt kértek a várostól. A város vezetősége 1000 lejt adott a két diáknak akik igen érdekes részleteket mondtak el utjukból:

— 1922-ben indultunk el Bécsből. Tizenegyen voltunk, amikor elindultunk azzal a céllal, hogy Amerikát kivéve, bejárjuk a világot, földrajzi és néptani ismereteket gyűjtünk amit könyvben majd megírunk. Utazásunkat a bécsi tudományos egyetem is engedélyezte. A párisi Citroen-autógvár ingyen két autót bocsátott a rendelkezésünkre és így utnak indultunk. Bejártuk az észak-európai országokat, Afrikát és Egyiptomot és most Ázsiára kerül a sor. Szudánban az egyik társunk egy mérgezett nyílövét kapott és meghalt és Egyiptomban a másik társunkat pedig lelőtték. Most már csak kilencen folytatjuk utunkat. Autóinkat és felszerelésünket emelőre Khartumban hagytuk az oszták konzulátusnál, miután csak azokban az országokban használjuk, ahol nincs vasúti közlekedés. Amikor Kínába megyünk, visszaindulunk értük és úgy megyünk tovább. Ha minden simán halad, ebben az évben, vagy jövő év elején befejezzük utunkat.

A diákok oklevelekkel és névlevéllel bírók zonyították állításukat, majd megmutatták utikönyvüket, amelyben számos európai hírvállalkozó neve szerepelt. Elmondották még, hogy társaikkal Konstantinápolyban találkoznak, ahonnan megint együttesen mennek tovább világkörüli utjukban.

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a hétfői hivatalos ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint továbbra is borús, csapadékos idő várható, fagypontra körüli hőmérséklettel.

— A király egészsége. Bucurestiből jelentik: A legnagyobb örömet keltette országunkra az a hír, hogy a király egészsége az utóbbi időben már annyira helyreállt, hogy egyáltalán nincs szükség arra, hogy külföldre utazzék egy újabb operáció végett. A király kezelőorvosai egyébként ma bullettint adtak ki, amely szerint az örömdetes javulás napról-napra fokozottabban észlelhető és így valószínűnek tartják, hogy a Belgiumból legközelebb megérkező rákium alkalmazása után az uralkodó egészsége teljesen helyreáll.

— Angel polgármester nem érkezett meg. Az elmúlt éjszaka kellett volna hazatérnie Angel István dr. Arad új polgármesterének, akit tisztelőin kívül többen vártak is az aradi állomáson. A vonat azonban egyáltalán nem érkezett be, mivel a vasúti összeköttetés a nagy hóviharak miatt megszünt a regát és Erdély között. A polgármester családja eddig még semmiféle értesítést nem kapott Angel István dr.-tól, aki vagy elakadt a vonattal valahol az uton, vagy az itéletidőre való tekintettel még el sem indult Bucurestiből. A városi tanácsfők és tisztviselők nagy érdeklődéssel tekintenek Angel István dr. polgármester hazaérkezése elé, mivel a polgármester több fontos városi ügyben járt el a fővárosban.

— Kedden lesz ítélet Bethlen merénylete ügyében. Bernből jelentik: Justh Iván, Bethlen gróf merénylete, lemondott az általa megnevezett tanúk kihallgatásáról. Így mindössze két tanút hallgatnak ki és keddre ítéletet várnak. — Ezzel együtt megemlítjük, ma tárgyalta Pesten Szűsz Rezső magánhivatalnok ügyét, aki annak idején a villamoson kijelentette, hogy gratulálna Justh Ivánnak. A védő a bíróság előtt igazolta, hogy védenca súlyos meghajban szenved, amit a harcúterén szerzett. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 80 napra büntette a vádlottat.

Aradi feljelentés egy aradi urlasszony ellen.

Bonyodulom a fedezetül adott ékszerek körül. — A rendőrségen rögtön megkerült az eltűnt kincs.

(Arad, január 22.) Talán érdemes sem volna az alábbi kis történet a megírásra, ha nem jellemezné annyira a Mát. A szereplők nevét is mellőzük, hisz békés befejezést nyert a dolog. Akiket közvetlenebbül érdekel, ugys megsejtik legalább, hogy kiről és miről van szó.

A nagykereskedő pillanatnyi pénzzavarban.

Azzal kezdődik a história, hogy egy aradi nagykereskedő valahogy pénzzavarba jutott. Olyan dolog ez, amin ma már nem csodálkozik senkinek és amin csak úgy lehet segíteni, ha az ember valahonnan egy kis gyors, de drága kölcsönt szerez. Így tett a nagykereskedő is. Még a szerencse is mellé szegődött, mert egy barátja, egy aradi ismert vállalkozó rendelkezésére bocsátotta a kért 30.000 lejt, aránylag kedvező feltételek mellett. Ez hónapokkal ezelőtt történt. Nemsokára azonban úgy fordult a dolog, hogy a vállalkozónak volt szüksége hirtelen pénzre és elment a nagykereskedőhöz, hogy fizesse meg tartozását. Az angroista azonban még ekkor sem volt külön anyagi helyzetben, úgy, hogy fizetni nem tudott, hanem nagyértékű ékszereket adott barátjának, hogy zálogosítsa el azokat és így módon szerezze meg a maga számára a szükséges pénzt.

Az előkelő azzorásnő segít.

A vállalkozó elment az ékszerekkel egy előkelő aradi urlasszonyhoz, aki értesülése szerint kölcsönözlettel is foglalkozik és értesülései jöknek bizonyultak, mert az előkelő hölgy rendelkezésére bocsátotta a kért 30.000 lejt havi 5 százalékos kamattal. Hogy fedezetül az ékszerek

— **Megtisztítják Kínát a szélsőséges elemektől.** Pekingből jelentik: A Daily Telegraph szerint Csang Csolin csapatai a Sárga-folyónál megverték Feng csapatait és sok ezer foglyot és nagymennyiségű orosz lőszert zsákmányoltak. Csang Csolin a Daily Expressnek a következőket nyilatkozta: A bolsevisták legutóbb megkísérelték, hazafiasság köpenyegébe burkolózva, Kína rendjét megzavarni. Ha a helyzet sokáig tart, súlyos nemzetközi bonyodalmak származhatnak. Elhatároztam, hogy a zavaró elemeket teljesen kiirtom. Bizom, hogy elég erőm lesz hozzá és remélem, hogy a nagyhatalmak támogatni fognak. Kína egyébként kívánja a régi szerződéseket megváltoztatását és remélem, hogy elérjük.

— Aradi huszártiszt érdekes karrierje. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a hadügyminiszter Dessila kapitányt, az aradi 1-es lovas-hadosztály jólismert, szimpatikus tisztjét Rascanu tábornok bucovinai és besszarábiai főkormányzó kabinetfőnökévé nevezte ki. Amilyen örömet váltott ki az ifjú huszártisztért ért magas megbízatás Aradváros társadalmában, olyan sajnálkozásal is fogadták városunkra Dessila kapitány távozását, aki Arad ur társadalmának közszereplőjében álló tagja volt. Dessila kapitány egy-két nap múlva utazik el Besszarábiába.

— A magyar felsőházi tagok. Budapestről jelentik: Vasárnap jelennek meg a hivatalos lapban a felsőházi kinevezések. Hír szerint az újságíró társadalmat Holtsy Pál, az írókat Herczeg Ferenc fogja képviselni. Illetékes helyről jelentik, hogy a kinevezéseknél a régi főrendiház kinevezett tagjaira, valamint a kiváló szakemberekre voltak tekintettel, akik kiérdemelték társadalmi szereplésükkel a felsőházi tagságot. A kormány 35 felsőházi tag kinevezését javasolta, amit a kormányzó ma délután jóváhagyott.

— Adóvallomások beadása. Az aradi pénzügyigazgatóság a sajtó útján ma ismét felhívást intéz Arad adózó polgárságához, amelyben újlággal, ezúttal már negyedszer sürgeti meg az adóvallomások benyújtását. Mint ismeretes, az adóvallomások benyújtásának határideje a hó végével, tehát nyolc nap múlva lejár és eddig mindössze csupán két és félezer adóvallomást nyújtottak be Aradon, jóllehet az adózók száma jóval meghaladja a tízezeret. A pénzügyigazgatóság felhívása szerint különösen azoknak kell adóvallomást tenni, akik a legutóbbi adóvallomás óta vásároltak, vagy eladtak ingatlant, örökölték, vagy elajándékoztak házat, szőlőt, földet, stb. Eladás esetében az adóvallomásban a vevő nevét is fel kell tüntetni, valamint a vételár összegét. A bérlet a bérleti föld (szántó, veteményes kert, szőlő)

a hölgnél maradtak, az csak természetes. Január 13-án kellett volna visszafizetni a kölcsönt a vállalkozónak, de erre a napra nem volt képes anynyi pénzt összehozni. Levelet írt a hölgynek, hogy két napi haladékot kér és akkor visszafizeti a pénzt, illetve kiváltja az ékszereket.

Az ékszereket eladtam. . .

A kérdéses napon beállított a vállalkozó az előkelő és jószívű hölgyhöz és annak rendje és módja szerint elkezdte leszámolni neki a pénzt. Ekkor azonban váratlan dolog történt. A hölgy odaszólt a vállalkozónak:

- Ne fáradjon. Már megvan a pénzem.
- Hogy-hogy? képejt el a vállalkozó.
- Eladtam az ékszereket!

Vihar előtti csend, aztán vihar. A vállalkozó botrányt csapott és különböző stílusos jelzőkkel illette a hölgyet. Aztán pedig elment a rendőrségre. Feljelentést tett.

Es mégis megvannak az ékszerek.

Idézés. Kihallgatások. És minden jó, ha a vége jó. Kiderült, hogy az ékszerek megvannak és a hölgnél vannak, aki persze a rendőrségen szépen visszaszolgáltatta a fedezeti ékszereket. Az előkelő nő ugyanis csupán egy kis trükköt kísérelt meg, amely azonban nem sikerült. Most már csak az utolsó felvonás van hátra, az ugynevezett problémamegoldás. De ez még késik az éji homályban. A nagykereskedőnek ugyanis még most sincs pénze. És ki tudja mikor lesz?

Szegény, csillogó ékszerek, alighanem újabb kalandos utra mennek a Pénz után. (f. e.)

területi nagyságát, a fizetett bérösszeget, természeti ellenértéket és bérjövödelmét is feltüntetni kötelesek, annak a megnevezésével, hogy a bérlet kinek a tulajdonát képezi. Az adóvallomásokkal azonban legkésőbb a jövő hét elején kell benyújtani, mert az utolsó napokban tömegesen beérkező vallomások nagyrészt az adóhivatalok kénytelenek lesznek visszautasítani.

— Borbélyüzletek vasárnapi nyitvatartása. Az aradi államrendőrség és az aradi munkügyi felügyelőség megállapodtak abban, hogy a kettős ünnepre való tekintettel, megengedik a borbélyműhelyeknek, hogy vasárnap délelőtt 11 óráig nyitva tarthassanak.

— Megbukott a belga kormány. Brüsszelből jelentik: A kamara tegnapi ülésén leszavazták a kormány által benyújtott adójavaslatot. A kormány azonnal minisztertanácsot hívott össze, amely a késő esti órákig tanácskozott és elhatározta a kormány lemondását.

— Házasság. Herczeg Tivadar Astra-gvári főmérnök D. Samel Milike urhölgygel ma házasságot kötött. Tanúként Némethy Emil cukorgyári igazgató és Laszker Herman mérnök szerepeltek.

— Két spanyol megbetegedés Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar főváros tisztifőorvosi hivatala ma jelentette be az első két spanyol esetet, mindkét beteg halálával. Az egyik halott egy fővárosi ügyvéd 30 éves felesége, a másik egy 20 éves urleány. A súlyos betegség rövidesen végzett áldozataival. Az idei spanyoljárvány halálozási arányszáma alig egy ezrelékre tehető és a legtöbb beteg, minden utókövetkezmény nélkül, felgyógyul. A Szent László-kórházban tegnap 68 beteget vettek fel, közülük 17-nek tüdőgyulladása volt, ketten meghaltak. A vidéken, Miskolcon és Egerben, azonkívül Szegeden csökken a betegek száma.

— Agyvértdulás, szívszorogás, nehéz légzés, lélekmérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserű viz használata által rövidesen megszüntethető! Tudományos megállapítások megerősítik, hogy Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és füstüzletekben.

— Ingyen vasúti utazás. Budapestről jelentik: Január 28-án nyitják meg a tanyai vasutat. A vezetőség elhatározta, hogy népszerűsítése céljából egy héttig mindenki ingyen járhat a vasuton.

— Elfogtak Aradon egy szerb katonaszökevényt. Az arad-gáji VI. kerületi rendőrség ma elfogott egy magát Petrovity Vasilovnak nevező szerb állampolgárságu egyént. Kihallgatása folyamán kiderült, hogy szerb katonaszökevény, aki minden írás nélkül szökött át a román határon.

— Halálozás. Reinhart Antal aradi borbély- és fodrászmester 52 éves korában szombaton este 8 órakor meghalt. Temetése hétfőn délután lesz a Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-u.) 16. számú gyászházából.

— Elfogott betörő. Az aradi rendőrség ma letartóztatta Martincsek Dávid nótorius betörőt, aki Gajcsán Péter és Boros István aradi lakosoktól több értéktárgyat tulajdonított el. Kihallgatásakor tetteit beismerte.

— Az aradi noul agronom letartóztatása ügyében ma Pauseti Miklós aradi ügyvéd útján az alábbi levelet kaptuk: „Az önök lapja 1927. január 22-iki számában velem kapcsolatban megjelent azon híradás, mintha én a vizsgálóbíró előtt bevallottam volna, hogy 41.000 lejt elfogadtam — nem felel meg a valóságnak s ezért az alábbi helyreigazítást kérem: — Nem való, hogy én bármely hatóság, vagy a vizsgálóbíró előtt beismertem volna azt, hogy 41.000 lejt valakitől elfogadtam volna. Ez különben a vizsgálat során is be fog bizonyulni. Tisztelettel: I. Dimescu.”

— Az aradi pénzügyigazgatóság felhívása. Az aradi pénzügyigazgatóság keres egy gépirőnt, aki perfektül tud románul. A pályázók ez ügyben forduljanak személyesen Niculescu pénzügyigazgatóhoz.

— Kitalatott szállítócég. Az Erdélyben nagy népszerűségnek örvendő „Intercontinental” szállítmányozási vállalatot, amelynek Aradon is van fiókja, Ófelsége a román király udvari szállítókká nevezte ki. Ezen szép kitalatolás oly elsőrendű vállalatot ért, amely iránt úgy az ipari mint a kereskedelmi körökben ténykedésükért mindenkor a legnagyobb elismeréssel voltak.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a t. közönséget, hogy f. hó 25-én este 9 órától reggel 5 óráig a vízszolgáltatás az új szűrők bekapcsolása miatt az egész város területén szünetelni fog.

— Gyermekektől Kérjétek meg szüleiteket, hogy hozzanak el 30-án rendezendő gyermekjelmezbálra, amely különféle meglepetéseket tartogat részetekre.

— Schillinger Babánál a keddi vendégóra 1 óráig tart.

— Vasárnap délután 3—4-ig Black-Bottom-kurzus Schillinger Babánál.

Mulatság.

Bolond-est Gencsynénél. Ma este pompás hangulat uralkodott az aradi Központi-szálló nagytermében. Gencsy Béláné aradi táncnánón tartotta bolond-estélyét fényes sikerrel. A kitűnő mulatságon megjelentek a legfesztelebb hangulatban a hajnali órákig voltak együtt.

Jelmezest a városligetben. Thèmes Rezső táncnár városligeti táncintézete körül ma este élénk volt az élet. Kacagó, jókedvű, furcsa maszkál leptek el a bejáratot: ma este álarcosbál volt a Thèmes-féle tánciskolában. A terem csakhamar színtelt meg a táncolni vágyó Pierrottokkal és Pierrettekkel s szólt a zene, folyt a tánc egész a hajnali órákig. A megjelentek igen jól érezték magukat és a teremben a legjobb hangulat uralkodott mindvégig, ami a legszebb dicsérete a ma esti álarcosbálnak.

Astra-ünnepély Ineun. Az aradi „Astra” kultúregyesület úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban pompásan sikerült koncertet rendezett szombaton este Ineun. Az estélyre, amely után reggelig tartó tánc következett, a vidékről és Aradról is számosan utaztak ki. A tánczenét az aradi 93-ik gyalogezred zenekara szolgáltatta. Hír szerint az Astra legközelebb a megye nagyobb községeiben is tart hasonló koncertestélyt. Az inei koncert jövedelmét az inei Astra fiókjának könyvtáralapja javára fordítják.

Baba-jelmezbál hétfőn délután fél 5-kor Fürstnénél.

Nagy baba-karneval lesz 30-án, vasárnap d. u. 4 óráig kezdett a Központban.

Arad előre védekezik a spanyolláz ellen.

Az egészségügyi bizottság lesegente, hogy Aradon nincs spanyolláz, de mindegyesetre megállapította a védekezés módját.

(Arad, január 22.) Ma este hat órakor ülést tartott az aradi városi egészségügyi bizottság dr. Cucu Vazul városi főorvos elnöke alatt. A bizottsági ülés tárgysorozatának legfontosabb pontja a spanyol influenza kérdése volt. A bizottság első sorban lesegente a befolyt jelentésekből azt a tényt, hogy Aradon nincsen spanyol influenza. Sor került azután annak megvitatására, hogy milyen rendszabályokat léptessenek életbe arra az esetre, ha bevonul Aradra is a spanyol.

A bizottság hosszas vita után a következő rendszabályokban állapodott meg: Ha Aradon felülne fejt a spanyol influenza, azonnal összehívják újra az egészségügyi bizottságot. Bezárják az aradi iskolákat s ezzel egyidőben megszüntetik a mozi és színházi előadásokat, a bálakat és a gyűléseket. Rendelkeket bocsá-

tanak ki, amelyben kötelezik az aradi kávéházakat és vendéglőket arra, hogy az asztalokat ritkítsák meg helyiségükben. Kötelezővé teszik a kávéosknak és vendéglősöknek azt, hogy a vendégek részére mosdótalat, törülközőt és szappant tartsanak, hogy a fogyasztás után megmoshassák kezüket. Megtörténnek a sürgős előkészületek arra nézve, hogy az aradi kórházakban: a megyei kórházban, a járványkórházban és a gyermekkórházban megfelelő ügy álljon rendelkezésre és az esetleges betegek elkülöníthetők legyenek. A felsorolt rendszabályokon kívül lapok és hirdetésmények útján ki fogják oktatni a lakosságot, miképen védekezzen a járvány ellen. Mindezek az intézkedések azonban természetesen csak akkor lépnek életbe, ha kétségtelen módon megbizonyítást nyer, hogy a járvány Aradra is megérkezett.

Visszaadtuk a kölcsönt Delilának.

Fekete Irén, az országosnevű tragika levágatta másfél méteres haját. — A divat terrorja itelte halálra a híres kontyot. — Asszisztáltam a Loreley-frizura kivégzésénél.

(Arad, január 22.) A megboldogult Delila annakidején levágta Sámson haját, amiáltal egyrészt ez a marha-erős ember még az aszszonynál is gyengébb lett, másrészt pedig ezzel a művelettel Delila megalapította a borbély-ipart. Azóta a Sámsonok szorgalmasan járnak a borbélyműhelyekbe, rövid haját viselnek és kedvében járnak a Deliláknak, akik megfosztották erejüktől. A modern kor emancipációs törekvései mintha semmit nyújtának az elerőtlenedett férfinemnek arra, hogy végre felszabadulnak a hosszúhajak uralma alól és végetérn évezredek rabságuk. Valamelyik ravasz férfiborbély, Divat öfenségének segítségével elhitette a nőkkel, hogy fogyatkozó erejük megsemmisül, ha levágatják a hajukat és ezzel a furfangos trükkel sikerült is a Deliláknak visszafizetni az évezredek kölcsönt: megfosztottuk őket a szépségük erejétől. A bubifrizura urrá lett a női fejek fölött.

Ennek a nagy férgyőzelemnek kulminációja ma történt meg Aradon: Fekete Irén az aradi szintársulat kitűnő és országosan ismert drámai hősnője ma délután hat órakor levágatta 150 centiméteres Csillag Anna-haját. Azt a híres hajzatot, amelyhez ódákat faragtak ifjú riporterek és öregedő költők, amelynek láttára a csodálkozó meglepetés moraja futott végig a nézőtérre és amelyet evekkel ez előtt amerikai turnéra akart vinni egy világ-hírű hajnövesztőkenőcs-gyáros — reklámnak. A divat halálraitelte Fekete Irén szépséges, nagy haját és a művész nő megadással hajtotta fejét a borbély ollója alá...

Kissé elfogódottan, szinte azt mondhatnám, egy kivégzést megelőző hangulatban asszisztáltam ennél a szomorúan szenzációs műveletnél. Résztvétel kérdeztem Fekete Iréntől:

— Aztán mi indította a művésznőt erre a nagy elhatározásra?

— A divat terrorja — mondotta Fekete Irén busan. — Egy színésznőnek nincsen szabad akarata, a közönség, a divat parancsolnak és ő engedelmeskedik. A konty, a hosszú haj — sajnos — anachronizmus lett, mint a krinolin, vagy a fűző. Igazán furcsa lenne, ha nem venném ezt figyelembe és következetesen krinolint viselnék még ma is. Higyje el, nem volt könnyű dolog, amíg ez az elhatározás megérlelődött bennem. Sok szép emlékem fűződik e két hatalmas hajfonathoz, amelynek most áldozatul kell esnie... De ne érzelegjünk, gyérünk a divat vilámmosságába!

A villamoszék a Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) elején, a „Modern Salon” egy meleg, műszerektől ragyogó fülkéjében volt felállítva. Ferenc mester, aki ez alkalommal a hóhér és orvos csodálatos keveréke, a diadalmas Sámson káján mosolyával, de kissé megilletődötten vezette Fekete Irént a kivégzés helyére. A kiváló tragika beleroskad a székre és elszánt mozdulattal levágta ki a hatalmas hajtűket... A kétágu haj-

gató lesiklott a fejéről. A zsúfolt szalon vendégek között pillanat alatt végigfutott a hír: „Fekete Irén levágatta a haját.” És megállt a munka az intim fülkékben, széthúzódtak a diszkrét függönyök és félignyitott féligmászokozott fejek kíváncsan bukkantak elő. Ferenc mester nem habozott sokáig. Úgy tett, mint a fogorvos, aki kíméletes akar lenni és érdeklődve nézegette a halálraítelt hajzatot, miközben fehér köpenye ujjából észrevétlenül lesiklott az olló: Egy nyisszantás... még egy nyisszantás. Fekete Irén öntudatlanul felszisszent és a fodrász diadalmas mosollyal az arcán, hiucolta körül a két hosszú, súlyos hajfonatot az elképedt vendégek között.

— Jól! Jaj Istenem — hallatszott körösből.

— Fáj? — kérdeztem hozzá, kiolva.

— Rámézelt a könnyein keresztül:

— Fáj — mondotta egyszerűen, meghatottan.

Odanéztem a megcsontított hajra. Nem volt vér a sebből... de a művész nő szénéből két fádalmas, kővér könyecsepp gördült a fehér lepedőre. Elvégeztetett.

Tíz perc múlva Ferenc ur. fürge ujjai befejezték munkájukat.

— Készen vagyunk nagysasszonyom. Mondhatom, művészi munkát végeztem.

Fekete Irén szembenézett magával a tükörben. Már eltűnt a köny a szeméből, megrázta a fejét szilafon, fúsan és mosolyogva kacintott új, kórhajas fejére.

— Nem is áll rosszul... és két kilóval könnyebb lett a fejem.

Amikor végigment a szalonon, a vendégek megint felugráltak székeikről.

— Szébb, mint volt. Nagyszerű... Bátor nő ez a Fekete Irén.

És a bátor nő ment hazafelé a vizes hideo uccákon, hóna alatt selyempanírban vitte haza az ő 150 centiméteres gyönyörű haját, amelyhez annyi sok, szép emlék fűződik.

Gárdos Sándor.

Az Arad' Polgár' Jóékonv Egyesü'et Temetkezés' Csonortia

tudatja t. tagjaival, hogy a tagok sorából kidőlt Weiss Sándor. Ez után esedékes az 52-ik halálzási járulék. A „Segíts magadon” eszmének terjedését igazolja az hogy az ujonnan megalakított sepsiszentgyörgyi hon testület vezetősége csoportunktól alapszabályokat kért, mert szándéka a tagokat ily irányban is szervezni. Csoportunk vezetősége azt az ajánlatot tette az hon testületnek, hogy csatlakozzanak a mi csoportunkhoz, így az adminisztráció is kevesebbe kerül és a tagok temetkezési segélye is magasabb lehet.

A tagokat érdeklő tudnivalók mindenkor az Aradi Közlöny vasárnapi számában olvashatók.

— Ellonott télükabát. Az aradi államrendőrségen ma megjelent Kranovszky Illés Str. General Coanda (Borona-ucca) 11—13. szám alatt lakó egvény és följelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik lakásából 5000 lej értékű télükabátját elémelték. A rendőrség bevezette a nyomozást.

A galati gyors borzalmas karambolja

Ittas vasutasok idézték elő a katasztrófát. — Ot halottja és tíz sebesültje van az összeütközésnek.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-t tudósítja.) Tegnap reggel a galati gyorsvonat Alsólónka és Gyimes állomások között egy tehervonattal összeütközött. A katasztrófa két halott és tíz súlyos sebesült áldozata van. Ez volt az első vonat, amelyet a két napi havazás után Galac állomásról utnakengedtek. A gyorsvonat péntek reggel nagy ködben érkezett meg a gyimesi állomásra, ahonnan folytatta útját Alsólónka felé. Egy kilométerrel az alsólónkai állomás előtt a teljes gőzzel robogó gyorsvonatba beleerohant a lejtős pályán nagy sebességgel szembejövő tehervonat. A reggel ködben a gyorsvonat mozdonyvezetője nem vette észre a veszedelem gyorsaságát közeledő tehervonatot és így nem volt ideje a fékezésre sem. A katasztrófa bekövetkezett és a két mozdony valósággal egymásbafuródott.

Az összeroncsolt mozdonyok tetejére felutottak a szerkocsik és postakocsik. A gyorsvonat utolsó vagonjai a közbeékelte személykocsikat valósággal belepréselték a romlalmazba. Az egész környék hangos volt a sebesültek jajgatásaitól és a kétségbeesett utasok jajveszékelésétől. A szerencsésen megmenekült utasok azonban a halálveszedelemben forgó társaik segítségére siettek, akik szinte örföngve kiabáltak segítségért. Órákig tartó megfeszített munka után a megsérült kocsikból 10 súlyos és több kevésbé súlyos sebesültet mentettek ki. A súlyosan sebesült utasok közül Stuzli Izsák székelyudvarhelyi fakereskedő állapota a legválságosabb.

A mentési munkálatok közben Mádéfalváról és Gyimesről megérkeztek a segélyvonatok, amelyek személyzetének segítségével hozzáfutottak a romok eltakarításához. Három vasutat a tehervonatot mozdonyvezetőjét és vonatvezetőjét, valamint a gyorsvonat vezetőjét holtan húzták ki a mozdonyok alól. Öntu-

datlan állapotban mentettek ki egy fékezőt, akit a környékbeli községek lakossága kocsin akart a mádéfalvai kórházba szállítani, de a szerencsétlen ember utközben kiszenvedett. A romok eltakarítása közben a vasutasok borzalmas leletre bukkantak. A szeneskocsi tetején egy összeroncsolt fejre akadtak, amelynek sem törzse, sem végtagjai nem voltak sehol. A fej a felismerhetetlenségig összezuzódott, úgy, hogy személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani.

A segélyvonattal érkezett bizottság kihallgatta a halálvonatok személyzetének egyetlen életben maradt tagját, egy fékezőt, aki azonban a katasztrófa okaira nézve nem tudott felvilágosítást adni. Kihallgatták ezután az alsólónkai állomásfőnököt és az állomási előljárót, akik már husz éve állanak a vasút szolgálatában és megbízható tisztviselők. Ezek azután magyarázatát adták a katasztrófának.

Elmondották, hogy a menetrend szerint a tehervonatok az alsólónkai állomáson meg kellett volna állania, hogy a gyorsvonattal találkozzék, de ehelyett a tehervonat mozdonyvezetője és vonatvezetője, akik láthatólag ittasak voltak, az alsólónkai állomás személyzetének legnagyobb megdöbbenésére, megállás nélkül keresztül vezették a vonatot a pályaudvaron. A személyzet ekkor kétségbeesett zászlójelekkel és kiáltással akarta úgy a mozdonyvezetőt, mint a vonatvezetőt figyelmeztetni a közelgő veszedelemre, de ezek nem állottak meg. Közben Gyimes állomásról megérkezett a jelzés, hogy a gyorsvonatot onnan elindították és a katasztrófa Alsólónka mellett egy kilométernyire bekövetkezett. Az összeütközésért senkit sem lehet felelősségre vonni, miután a szerencsétlenség okozói: a tehervonat mozdonyvezetője és vonatvezetője életükkel fizették meg könnyelműségüket.

Budapesti orvos mint bibliai csodatevő.

Szenzációs gyógykurák hipnózissal. — Látogatás Völgyesi dr. budapesti rendelőjében. — Az első hely, hol a hipnózist tudatosan alkalmazzák nemcsak ideges, hanem súlyos szervi megbetegedések ellenében is. — Tízennyolc éves benuit, csúszos, reumás betegek eldobják manókat, szélhűdéses, asztmás, ideg- és kedély-betegek stb. „csoda”-gyógyulásai.

(Budapesti levél.) Szinte bibliai kép tárul szemünk elé, avagy a Csipkerózsika meséje elevenedett meg, midőn hosszas várakozás után belépünk a három zsúfolt városzobán keresztül Völgyesi dr. rendelőjébe. Csodálatos látvány. Körben a szobában szelvény, búrszékekben, kényelmes és a legkényelmesebb tartásban egyaránt alszanak a kövémerevedett emberek. Szegények, gazdagok, előkelők, egyszerűek, tábornok a paraszt mellett, grófkisasszony és falusi menyecske és így tovább. Egy hely végre e sáros földtekén, ahol nincs társadalmi, nincs felekezeti sem egyéb különbség, még a politika is elhallgat! És ez a hely a gyógyulást kereső és reménykedő betegek végső menedéke: a hipnotikus gyógy-móddal gyógyító modern fiatal orvos rendelője. Sok orvosi rendelőt láttam már, azonban még csak el sem képzeltem, hogy a valóságban ilyesmi lehetséges legyen: valaki, egy ember, a többiekkel egymás után minden hókuszpókusz, minden nagyképszerűség, minden gyógyszer, avagy különösebb mesterkedés nélkül, tisztán egyszerű szóval — nem is erővel, lecsúszó szavaival — parancsával álomba merítsen. Néha nem is alszanak a betegek, csupán félálomban szenderegnek és ami a legnagyobb csoda, ebben a félálomban (néha mélyebb, néha felületesebb hipnotikus állapotokban, ahogy az illetők szervezete azt megkívánja) parancsaival gyógyít és ami a leglehetségebb, nemcsak hogy úgynevezett ideges, „beképzelt”, „funkcionális” apró-cseprő bajokat gyógyít, avagy szenvedélyektől szabadít meg. (morfinistákat, alkoholistákat, mértéktelen dohányosokat, stb.) hanem tudatosan hipnotizál sebeket, daganatokban szenvedőket, (ahogy a városzobáiban kihallgatott betegeitől értesültem előre) bár ezeket röntgen és egyéb modern orvosi vizsgálatokkal ellenőrizi, sőt hipnotikus érzékelenséget szuggérálva fogathúz, avagy éppen szűlőfészeket és vakbélműtőket végzett sebésztanárokkal karöltve. Közben ő

hipnotizál, s a műtét minden gyógyszer, narkózis és injekció nélküli végezhető el a közben akár kedélyesen nevetgélő páciensen. Mi ez, ha nem a modern kor egyik legnagyobb csodája, amelyről érdemes írni, hiszen ennek a fiatal pesti orvosnak rendelőjét nemcsak a betegek ezrei, hanem messze, tengereken túli országok orvosai keresik fel tömegesen, hogy eltanulják a legnagyobb orvosi tudományt: gyógyszer, mérgek nélkül, pusztán a személyes varázs természetes hatalmával gyógyítani az akárhányszor gyógyíthatatlannak deklarált szenvedő betegeket!

Hogyan gyógyít a hipnozis.

— Miben rejlik az ön gyógy módjának különlegessége? — kérdeztem az orvostól; — mi az új az ön praksisában, mivel hogy a hipnózist tudomásom szerint mások is alkalmazzák törekszenek a gyógyítás terén?

Az érdekes válasz így hangzott:

— A hipnozis tudományos felfedezése és megismerése alig nyolcvan éves. Orvosi gyakorlati alkalmazása, eredményeinek elismertetése pedig egészen napjainkig nyulik. Hogy szélesebbkörű alkalmazása oly lassan jutott diadalra, az ordító eredmények ellenére is, annak számos oka van, melyek közül nem az utolsó sorban áll — az emberi gyarlóság. Gondoljunk csak arra, hogy nem is kétszáz évvel ezelőtt még a tudomány uttoríft megégették. Nagy eredménye a kultúrának, hogy ma csak — szeretnék megégetni az érdekeltek, régi teóriák megmakacsult és megcsontosodott védelmezői.

— A hipnozis alkalmazása feltétlenül ideg orvosi szakképzettséget igényel. Ma már minden kultúrember előtt nyilvánvaló, hogy a szuggeszcion alapuló hipnozis olyan régi, mint maga az emberiség.

Harcok az igazságért.

— A közvélemény nem tudja, hogy nemcsak a hipnozis alkalmazása új az orvostudományban: a mai modern megismerések szelle-

mében, hanem alig 15—20 évvel ezelőtt még az ideggyógyászat sem volt kötelező tantárgy az orvosi egyetemen! A világháború és az ezt követő nagy lelki megrázkódtatások azok, melyek a lelki gyógy módokat és közöttük a leg-hatásosabbakat egyikét, a hipnózist az orvosi világ érdeklődésének középpontjába emelték s véleményem az, hogy az élet legfontosabb tényezőjének: az emberi léleknek és gyógy módjának eme legnagyobb problémája soha többé le nem kerülhet az orvosi tudomány érdeklődésének gyújtópontjából, amint-hogy a vilámisság és a delez nem kerülhet ki sohasem a technikus világérdeklődésének centrumából.

— Nyolc év előtt még sokat, fájoan támadtak engem a hipnozis-terápia széleskörű alkalmazásáért a kartársaim. Azonban a nyolc év alatt tízenegyszer hipnózissal eredményesen kezeltem páciens tanúságával bizonyítottam be teteleim igazságát. Az én fegyverem a gyakorlati eredmények fegyvere volt, mely legyűrte a teoretikus ellenvetéseket és gáncokat. Ma, utólag visszatekintve e nehéz küzdelmekre, személyesen, irodalmi, stb. sokszor nem is képzeltem éles harcokra, furesának tűnik előttünk, hogy ily elemi igazságokért az ezernyi bizonyítékok ellenére is életre-halálra harcolni kellett.

A lélekgyógyítás eltünteti a szenvedéseket.

— Az újszerű és uttoró praksisomban az az elemi igazság volt, hogy az orvosi tudomány még napjainkban sem veszi tekintetbe kellőképpen az emberi lelket. Az, hogy valakinek súlyos testi betegsége van, az nem lehet akadály annak, hogy az illető lelkét ne kezelje a szakorvos. Sőt, ellenkezően, éppen a súlyos testi betegnél van a legtöbb jogosultsága és szükségessége a lelki gyógy módoknak. Ez a felgás merőben ellenkezett az exaktoskodó és csupán a diagnózist hajszoló klinikai feltevésekkel. Az ember nem egyszerű gép. De még ha gépnek is tekintenék az embert, akkor is az emberi szervezet olyan tökéletes és bonyolult szerkezetű alkotása a természetnek, amelyet mai tudásunk megközelítőleg sem képes felfogni. A klinikus irányzatok reáeszméltek, hogy mai modern tudásunk mellett is olyanok vagyunk, mint a született vak, aki megtapogatja az elefánt farkát és ormányát és ebből azt meri következtetni, hogy ő most már ismeri az egész elefántot! Az emberben annyi titokzatos, ősi természetes erő lappang, amely mellett minden patikánk, minden gyógyszer-armaturánk és tudásunk szégyenesen eltörpül. Csak érteni kell emez erőket kiválasztani és alkalmazni és megelevenednek kísérleti exaktsággal előttünk a bibliai csodák.

Sóvárgó betegek légója között.

— Természetesen laikus túlzás lenne csak feltételezni is, hogy a hipnotizmus most már derűre-borura meggyógyít minden testi, lelki betegséget és most már ez feleslegessé tenné minden egyéb orvosi tudományt. A hipnotizmusban valóban olyan nagyhatású gyógytényezőt ismerhetünk fel, amely bizonyos kautélák és szakorvosi kritikus kontroll mellett ugyyszólván minden szenvedő beteg gyógykezelésénél felette hasznos szolgálatokat tehet. A test gyógykezelésének párhuzamosan kell történnie a lélek gyógykezelésével. Egyik sem zárja ki a másikat, ellenkezően inkább egyik szükségeli a másikat. Praxisomból csupán az képezte a tudományos világ számára a meglepetést, hogy a hipnozis segítségével a lélek útján akárhányszor javíthatók, sőt meg is gyógyíthatók még olyan testi bajokban szenvedők is, akiknél a testi gyógy módok már régen megfenekiettek.

Eddig tartott a beszélgetés az orvossal. Kint a városzobában pedig a közben egymás hegyénhátán felgyülemlt betegek szemrehányó pillantásai fogadtak, amiért hosszú percekkel akadályoztam meg őket abban, hogy a hipnozis csodálatos gyógyeredményeiben részesedhessenek.

Solymos Ferenc.

Értesítés.

Kérem a nagyérdemű közönséget, akinek a fehérműje 14 napnál tovább van a mosodában sziveskedjék azt elvitetni.

Tisztelettel: **Buttinger Teréz**
Str. Consistorialul No. 7.

KÖZGAZDASÁG.

Új biztosítási törvény készül.

Erdélyben egy percentről felemelik öt percentre a bányegilletéket. — A biztosításokat nem lehet felmondani. — A kötelező állami biztosítás. — A biztosító intézetek felügyelet alá kerülnek.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) A pénzügyminisztérium tanulmányi bizottsága, a Cercul de studii, a biztosítási törvényjavaslaton dolgozik. Ez a törvénytervezet nemcsak a biztosító intézeteket érdekli, hanem elsősorban azokat, kiknek valamilyen biztosításuk van. Az új törvénytervezet legérdekesebb újítása az, hogy a több évre kötött biztosítások időközben nem mondhatók fel. A mi annyit jelent, hogy ha valaki egy biztosító-intézettel egy tűzbiztosítást tíz évre megkötött, akkor tíz esztendőig fizetnie kell a biztosítási díjat. A minisztérium tulajdonképpen nem akar egyebet, mint a regáti szisztémát Erdélyben is meghonosítani. A regátban ugyanis hét évre kötik a biztosításokat, de a hét évre szóló bányegilletéket előre kell lefizetni. Ha tehát valaki a regátban időközben ott akarna hagyni egy biztosítót, akkor a már előre kifizetett bányegilletékét elveszíti. De ezenkívül a biztosítóintézetek be is perlik a nemfizető klienst. És a regáti bíróságok majdnem minden esetben a biztosító társaságok javára döntenek. De most következik egy olyan újítás, amely még érzékenyebben fogja érinteni az erdélyieket. A regátban a biztosítás után fizetendő bányegilleték öt percent, szemben az erdélyben fizetendő 1 és 2 percenttel. Az új tervezet szerint a bányegilleték az egész országban egységes lesz és ezt a regáti mintára öt percentben állapította meg a cercul de studii. A tervezet szerint az összes biztosító intézetek feletti egy állandó bizottság fogja a felügyeletet gyakorolni. E bizottságnak lesz kötelessége, hogy ellenőrizze a biztosítóintézetek ügymenetét, állandóan vizsgálja a társaságok mérlegeit és megakadályozza azt, hogy egy biztosítóintézet — tönkremenjessen. A pénzügyminisztérium egyik magasabb rangú tisztviselője hosszabb időt töltött Budapesten, ahol tanulmányozta a felügyeleti bizottság működését. Magyarországon már évek óta működik e bizottság; de ott szűkség is volt erre, mert a mai Magyarországon majdnem kilencven biztosítóintézet működik és elképzelhető, hogy ahol ennyi biztosítóintézet van, ott olyan óriási konkurrencia is fejlődik ki, ami gyakran fantasztikus üzletekbe ránya bele a társaságokat. Romániában 26 biztosító működik, ebbe bele vannak számítva az összes román intézetek s ama külföldi intézetek képviselői, melyeknek autorizációjuk van, hogy Romániában is dolgozhassanak. Ez intézetek azonban kevés kivétellel kartellbe tömörültek és súlyos pénárával büntetik azt az intézetet, mely valamely biztosítást olcsóbban venne fel. Az intézeteknek ez erős kartellbe való tömörülése és az egységes biztosítási díj vette fel azt az eszmét, hogy az állam az összes biztosítóintézeteket nacionalizálja és kötelezővé teszi a tűz- és életbiztosítást. Ez intézkedésnek szinte forradalmi jelentősége lenne, ha az történné, hogy a biztosítási díjat adó-szerűen inkasszálná az állam. Állítólag a skandináv államokban ezt már be is vezették és pompás sikereket értek is el. Itt Romániában

ez a terv egyelőre csak terv — marad. Az Univerzális néhány hónap előtt cikksorozatot indított a terv propagálására, azonban minden megdőlt azon, hogy a liberálisoknak nagy érdekeltségük volt a román biztosítóintézeteknél. A mai pénzügyminiszter, Lepadat, szintén egy erdélyi biztosító (Első Erdélyi Biztosító) elnöke volt és így mindaddig, míg Lepadat helyén marad, nem lesz sok praktikus haszna annak a törvénytervezetnek, melyen a pénzügyminisztérium tanulmányi bizottsága dolgozik. Tudósító.

Zürichben 2.72.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 22.)
Külföldiek: Berlin 46, Amsterdam 77.50, Newyork 193, London 940, Páris 7.75, Milánó 8.47, Prága 5.74, Budapest 33.88, Zágráb 3.42, Bécs 27.27, Zürich 37.30. — Áru: Márka 45, dollár 192, angol font 920, francia frank 7.70, olasz líra 8.40, cseh korona 5.60, pengő 33.70, dinár 3.30, osztrák schilling 27.20, svájci frank 36. — Pénz: Márka 44, dollár 190, angol font 900, francia frank 7.40, olasz líra 8, cseh korona 5.40, pengő 33.20, dinár 3.20, osztrák schilling 27, svájci frank 35. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdeárak. (Január hó 22.)
Berlin 123.05, Amsterdam 207.50, Newyork 519.12.50, London 2520, Páris 20.57.50, Milánó 22.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.14.50, Bucuresti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 22.)
Berlin 123.05, Amsterdam 207.50, Newyork 519.12.50, London 2520, Páris 20.57, Milánó 22.52.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.72.50, Varsó 57.50, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdejelentések a hóvihari miatti telefonzavar következtében nem érkeztek.

Bankközgyűlés Aradon. Az Aradi Polgári Takarékpénztár a hó 23-án, (vasárnap) délelőtt fél tizenegy órakor tartja évi rendes közgyűlését az intézeti székház nagytermében.

Devizakönyvitések Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A cseh Nemzeti Bank nyilvánosságra hozta a devizaiorgalomban bevezetett könnyítéseket. Mint a legfontosabb újítást említik fel, hogy azoknak az exportőröknek, akik egyben importőrök is, engedélyt adnak arra, hogy a saját export- és importváltójukat használhassák fel, amivel a cégek számára lehetővé teszik, hogy behozott áruikat saját exportdevizáikkal fizethessék. Felszabadítják a külföldieknek a terményeladásokból származó javait és a külföldiek számára 20 ezer koronáról 250.000 koronára emelik fel a külön engedély nélkül kivihető devizát. Nagy jelentőségű még az a rendelkezés, hogy a külföldi utazásoknál az eddigi 3000 korona helyett 20 000 koronát lehet engedély nélkül kivinni.

Csödkérelmek az aradi cégbíróság előtt. Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy Scheller-Peckner tinisoarai acéláru kereskedő cég 91.553 lej kiegyenlített váltótartozás erejéig az aradi törvényszéken csődöt kért Vulcu I. Maxim gépgyáros ellen. A csödtárgyalást január 23-ra tűzték ki. — Kohonyi Márton 6400 lej váltóadósság miatt csődöt kért Róth Lajos sebisi kereskedő ellen.

Eladott aradi ingatlanok. Fischer Dezső eladott az Erdélyi-úton egy 160 négyszögölnyi telket 35.000 lejért Pfeiffer Lajos és nejeének. — Gáll Mihály eladott a Homokos dűllőben 2 hold 1068 négyszögölnyi szántót 113.000 lejért Lukács Jánosnak. — Ludig Ilma eladott Ségában Birkásdűllőben egy 150 négyszögölnyi telket 21.000 lejért Minda János és nejeének. — Gutzjáh Róbert eladott a Rozer-dűllőben egy 176 négyszögölnyi telket 24.000 lejért Sipos András és nejeének. — Gutzjáh Mihály eladott a Rozer dűllőben egy telket 22.000 lejért Bodi András és nejeének. — Papp Miklós és János eladták a Trombita-ucca 4. sz. telket 40.000 lejért Miklós János és nejeének. — Papp Miklós és János eladták a Trombita-ucca 6. sz. házukat 150 ezer lejért Nikolicz Ferenc és nejeének. — Braun Imre

és neje eladták Gál, Temető-uccában egy 287 négyszögölnyi telket 80.000 lejért Jiva Stolcu és nejeének. — Kalász János és neje eladták a Str. Fabricii-ban egy 141 négyszögölnyi telket 85.000 lejért. — Pap János eladott a Markó dűllőben 2 hold 746 négyszögölnyi szántót 130.000 lejért Gál Pálnak.

A magyar borkereskedők a bortogyasztási adó megszüntetését kéri. Budapestről jelentik: A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben a bortogyasztási adó megszüntetését kéri. Az egyesület hivatkozik a miniszterelnök és pénzügyminiszter ígéretére, amelyben hónapokkal ezelőtt megígérték a fogyasztási adó leszállítását és most sürgős rendelkezést kérnek.

Dinamógépkezelői és gázmotorkezelői tanfolyam folyó hó 25-én kezdődik az aradi fa- és fémipari szakiskolában. Beiratkozni lehet minden hétköznapon d. u. 5-6-ig az iskola igazgatóságánál.

SPORT

O Magyar sportember tragikus halála. Budapestről jelentik: Tegnap este Bodor Ödön sportírlapíró, az MTK. volt híres atlétája, a jégpályán korcsolyázás közben lebukszott. Koponyacsonttörést és agyrázkódást szenvedett, úgy, hogy a mentők eszméletlen állapotban szállították lakására. A tragikus sorsu sportember ma délután belehalt sérüléseibe.

O A Birótestület közgyűlése. Tegnap este tartotta az aradi Birótestület rendes évi tisztújító közgyűlését a Fehér-Kereszt külön termében. Crisnic elnök nyitotta meg a gyűlést, majd Torni Livius a titkári beszámolót mondta el. Kubick Ernő pedig a pénztári referátát olvasta fel. Az interpellációk során különösen a Gloria CFR-pálya hasznavehetetlenségét hangoztatták és kimondták, hogy mindaddig nem vezetnek mérkőzést, amíg a pályát rendbe nem hozzák. Továbbá az aradi fegyelmi bizottság működését és döntését kifogásolták, amelyre a jelenlévő Ardelean Ilés fegyelmi bizottsági tag válaszolt. Utána az új tisztikar megválasztása következett. Elnök: Crisnic Jenő lett. Bizottsági tagok: Torni Livius, Kubick Ernő, Markovics Miksa és Limburg kapitány. Ellenőrök: Manea Demeter, Fock János. Ellenőrhelyettes: Vatiannu Titus.

O Meghívó! Az „Aradi Torna-Egyesület” f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 9 órakor a városháza tanácstermében 48-ik rendes évi közgyűlést tartja, melyre kéri a t. tagokat minél nagyobb számban megjelenni. Elnökség.

O Holzbauer el akarta csalni a Hungária a Sabariától. Budapestről jelentik: A Hungária Orth letörése óta állandó centercsatár-válsággal küzd. Az első professzionista szezonra szerződötték a BEAC középcsatárját: Stofliánt, aki azonban távolról sem igazolta be híréit és nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Orth lába sem jött rendbe és így a Hungária ugyiszólván center nélkül játszotta végig a szezont. Most új tervet igyekezett megvalósítani a Hungária vezetősége és tárgyalásokba bocsátkozott a Sabaria vezetőségével Holzbauer válogatott centercsatár átadására vonatkozólag. A Hungária cserébe felajánlotta Stofliánt, sőt még 25 millió koronát is hajlandó Stofliánnal együtt Holzbauerért adni. A Sabaria haliani sem akar az ajánlatról és elutasította a Hungária kérelmét.

AZ ARADI
Apolloban és Urániában
ma, vasárnap délelőtt
11 órakor
5.—, 10.— és 15.— lejes helyárrakkal
NAGY MATINE
Apolloban
NATASA
Urániában
Páris királya
kerül bemutatóra.

AZ ARADI
Apollo és Uránia
holnap, hétfőn délelőtt 11 órakor
5.—, 10.— és 15.— lejes helyárrakkal
NAGY MATINE.
Apolloban: Mai nők.
Urániában: Lánchavart asszony
kerül bemutatóra.

Az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző csoportja

Arad. Ipartestület Boulevardul Carol I. No. 49. Igazgatósága egy B. csoport megalakítását határozta el, hogy alkalmat és módot adjon arra, hogy még azok, akik nem léptek eddig be, beléphessenek. Erre azért is szükség van, mert a vidékről nagyon sokan érdeklődnek az új csoport iránt. Ebbe a csoportba bármely egészséges egyén beléphet korra való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül. Gyűjtő ívek lettek kibocsátva azokon bárki jelentkezhet. A csoport irodája érdeklődőknek a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére. Egyben értesítjük tagjainkat, hogy f. hó 22-ig a 170-ik halálozási járulék szelvénye vált esedékessé.

A tagokat érdeklő tudnivalók mindenkor az Aradi Közönség vasárnapi számában olvashatók.

Rád é-műsor.

Vasárnap. január 23. Wien-Grác. 16. Zenekari hangverseny. — 18.30. Operaelőadás (Wagner: Istenek alkonya.) — Pozsony. 19.25. Operaelőadás. — Zágráb. 20.30. Vidám esti zene. — Milano. 16.30. Hangverseny. 20.45. Tarka zene. — 22.45. Jazz-band. — Breslau. 16. Szórakoztató hangverseny. — 20.20. Mozart-Wéber-est. — 22.30. Táncczene. — Prága. 17. Hangverseny. — London-Daventry 16.30. Népszerű zene. — 22.15. Hangverseny. — Leipzig. 20.15. Lanner-est. — 23. Modern táncczene. — Stuttgart. 21. Tarka-est. — Frankfurt a. M. 19.30. Szimfonikus hangverseny, utána táncczene. — Róma. 17.30. Jazz-band. — 21. Operett-est. — München. 20. Népszerű vasárnapi hangverseny. — Budapest. 9.15. Hírek, szépségápolás. — 10. Istentisztelet a Kálvin-téri ref. templomban. — 11.45. Szimfonikus zenekari hangverseny. — 13. Közgazdasági tudósítás. — 16. Előadás. — 16.45. „Tündérlak Magyarhonban”, népszínmű. — 19. A Faluszövetség előadásorozata. — 19.30. Művészest. (Hegedűs, Dósa) — 21. Előadás a százéves lóversenyéről. — 21.30. Grafonola-táncczene, utána jazz-band.

Hétfő, január 24. Wien. 20.05. Darabok letűnt operákból. — Grác. 21.40. Rendőrzenei hangverseny. — Pozsony. 18. Hangverseny. — 22.30. Cigányzene. — Zágráb. 17. Hangverseny. — Breslau. 16.30. Szórakoztató hangverseny. — Prága. 20.02. Hangverseny. — 21.20. Szórakoztató zene. — London. 19. Zenekari hang-

Az aradi APOLLOBAN

ma, vasárnaptól

POLANEGRIVEL

a főszerepben.

MARIPOSA

a bűvös táncosnő.

Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9 órákor kezdődnek.

verseny. — Leipzig. 19.30. Operaelőadás. — 22.45. Táncczene. — Stuttgart. 20. Szimfonikus hangverseny. — Frankfurt a. M. 20.15. Vidám est, utána jazzhangverseny. — München. 20. Operaelőadás. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 16.30. Ásszonyok iskolája (Szederkényi A.) — 16.30. Cigányzene. — 20. Strauss-est. — 21. Hangverseny, utána táncczene.

Kedd, január 25. Wien. 20.05. Farsang a régi Bécsben. — Grác. 20.05. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 18. Hangverseny. — 19. Kávéházi zene. — Zágráb. 20.30. Kamarazene. — Breslau. 16.30. Delibes-délután. — Prága. 20. Hangverseny. — 21.20. Könnyű zene. — London-Daventry. 22.25. Szimfonikus hangverseny. — 24. Táncczene. — Leipzig. 20.15. Szórakoztató zene. — Stuttgart. 20. Operettelőadás. Frankfurt a. M. 21.15. Népszerű hangverseny. — München. 19. Operaelőadás. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 16. Gyermekek dalok. — 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.30. Magyar klasszikus-est (Gyulai Pál). — 19. Operaelőadás, utána cigányzene.

M o z i.

xx Mariposa a bűvös táncosnő címen vasárnaptól nagyszabású filmregényt vetít az aradi Apollo mozgósínház. Pola Negri legújabb filmje, a Mariposa, melyben egy táncosnő izgalmas és érdekes regénye kerül a néző elé. Az éjszakai élet színes és bűnös életének minden részletét adja a kép, melyben ott él a táncosnő a maga rejtelmességével, akit mindenki meg akar kapni és akit mindenki a férfi prédájának tart. Pola Negri nagy művészete különös erővel domborodik ki a filmben. A Mariposa előadásai 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Mindenki ott lesz Vasárnap és hétfőn délelőtt az aradi Apollo és az aradi Uránia mozgósínházak filmmatinéjain. Az Apollo 11 órával kezdettel a Natasa című filmdrámát vetíti, míg az Uránia Luciano Albertini legújabb slágereképét a Páris királya című kalandor filmet mutatja be. A matiné helyérei 5, 10, 15 lej. — Hétfőn délelőtt az aradi Apollóban Mai nők modern társadalmi dráma, az aradi Urániában Láncbavert asszony című sláger film kerül bemutatásra.

xx Egy fehér leányélet tragédiáját dolgozták fel tökéletes művészettel filmre abban a Képben, amely a Sors orgiája címen vasárnaptól kerül vetítésre az aradi Uránia mozgósínházban. Bécsben játszódik le a társadalmi dráma első része, ahol egy előkelő arisztokrata eljegyezte a császárváros legszebb leányát. A menyasszony egy éjszaka bájba jutott barátja segítségével siet és teljesen ártatlanul egy botrány központjába jut. Nincs megbocsátás, mindenki elítéli a szerencsétlen leányt, a szülők, a vőlegény, megtagadják és a hófehér gyöngye teremtés előtt nincs más menekvés, mint: az ucca. Meghatóan szép befejezéshez érkezik el a film, melynek előadásai 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Nagyné Arad. 1. Legjobb, ha személyesen vizi be a szerkesztőségbe, de postán is elküldheti. 2. Nem. 3. Nem biztos. 4. Lehet. 5. Minden joga fennmarad. — M. I. Siantana. Ha külföldi pénzintézettől akar kölcsönt felvenni, arra vonatkozólag egy kérvényt kell beterjesztene a Banca Nationalához, amely azt approbálja, azután a bekebeleztetést kell elintézni a telekkönyvi hivatalban. Ezeket az iratokat mellékelve aztán akár bank útján akár közvetlenül érintkezésbe lép a szóban forgó pénzintézettel, amely a kölcsönt folyósítja. — Táplálkozó. A szerves anyagokat bonyor-

lult vegyi változások során alakítja át és használja fel az emberi szervezet. Ezt a folyamatot a stearin gyertya égéséhez lehet hasonlítani. Mikor a levegő oxigénjének felhasználásával elég a gyertya, szén-savgáz és pára keletkezik belőle. Testünk is folytonosan oxigént fogyaszt (a tüdőn át) és a bennünk levő szerves anyagok szétbomlásakor (elégésekor) egyéb termékek mellett, ugyancsak szén-savgáz és víz keletkezik. A gyertya elégése (oxidációja) tehát épen olyan anyagcsere, mint az emberi test bonyolult oxidációja, bár a kettő között lényeges különbségek vannak. Az égés ugyanis gyors oxidáció, amikor az anyag száraz állapotban fény és láng — azaz: tűz — jelensége mellett alakul át. Az emberi oxidáció azonban lassan, vizes oldatban 37 C-fokon tűz jelensége nélkül folyik és kísérő tünete: az élet és a test melege. Ha a test hőmérséklete 37 foknál magasabb, az már lázas állapot és 42 foknál rendszerint meghal az ember. Viszont ha teste 30 fokra hűl le, akkor már félrebeszél, 24—26 foknál pedig meghal. — Mancsi. A csipkét le kell fejteni a selyemanyagról és külön megfésien mert a különböző anyag különböző képen szívja fel a festéket és így egyenletes szint nem nyerhet. — Ismeretlen. A szurok-gyanta-hoz hasonló anyag, mely a kátrány és a gyanta törészeinek lepárolása után marad vissza. A világos szurok a fenyő gyanta lepárolásával készül. Különösen a cipőiparban jelentős cikk.

Az aradi Urániában ma, vasárnaptól

Sors orgiája

Bécsi lányok.

Főszerepben:

ANNA O NILSON.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget. FELHÍVÁS.

Mickó János Str. Budai Deleanu 30. szám alatti üzletét átvesszem. Felkéretnek fent nevezett üzlet hitelezői, hogy követelésüket nálam 3 nap alatt annál is inkább bejelenteni szíveskedjenek, mert a későbbi jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1927. január 22.

BÁLINT PÉTER.

Arad,

Strada Budai Deleanu 30.

BIRTOKOT,

150—200 holdig bérbe venni megtelepítéssel gazdasági épületekkel és lakóházzal. Címeket „Bérlés” jellegűre az Aradi Közönség kiadóhivatalába kérem. 15281

Rentábilis áruügynökség,

modern irodahelyiségekkel közreműködő

társat keres

c a. 250.000.— lej tőkével.

Ajánlatok „Biztos jövővel” jellegűre az Aradi Közönség kiadóhivatalába kéretnek. 506

A BERNDORFI ALPACCA
ÉS ALPACCA-EZÜST
EVOESZKÖZÖK
ÉS ASZTALIKÉSZLETEK
VILÁGSZERTE ELISMERVE
A LEGJOBBAK.
KAPHATÓ MINDEN SZAKMABELI ÜZLETBEN.
FÖRÁKTÁR:
ARGINTÁRIE-BERNDORF, BUCUREȘTI,
FUNDATIUNEA UNIVERSITARĂ CAROL I
A KIRÁLYI PALÓTÁVAL SZEMBEN.

Csak a „medve” védjeggyel ellátva valódi.

Ki akar érettségit? Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közönség kiadóhivatalában.

Kisérleje meg „Colorit-szintelenítőt”

mely festett szövetek színét kiveszi fehérneműből rozsa, tinta s gyümölcsfoltokat eltávolít. Kereskedők kérjenek mintát! „Colorit” vegyszert gyár Arad.

Olcsó házadások!

Külvárosban téglából épült ház elfoglalható 2-1 szobás lakással 130.000 lejért. — Plactér közelében magánház elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással, 190 négyszöglet telekkel 360.000 lejért. — Belváros legszebb utcájában magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással, nagy oltóval 470.000 lejért eladó. — Megbízott Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16627

Bankkölcsonőket

ingatlanokra való első helyi betételezés mellett folyósítottak. Haász iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz. 16620

„FIAT” camionet

35 lóerős Tip. 53 A., 15 Ter. fuvott új gumival, generál javítás után, üzemi körben állapotban, leépítés miatt ELADÓ.

Erdeklődhetni: 364

Bisztricsányi, Orăștie.

Lakással eladó

fűszerüzletek és vendéglők!

Belvárosban nagyforgalmu fűszerüzlet szép berendezéssel és 2 szobás lakással; belváros szelén 3 helyiségből álló nagyforgalmu vendéglő nagy leltárral, korlátlan italmérési joggal és 2 szobás lakással; Ujmiklakán fűszerüzlet vendéglővel és 1 szobás lakással eladók.

Kizárólagos megbízott: Haász irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Száraz, világos nagy

raktárhelyiség

volt Dobó-uccában,

febr. 1-re

bérbe adó

Erdekelhető: Salgó B. Béla Arad, Str. Grisan (Karolina-u.) 5.

OBIECT.

1. Adunarea Generală Viticolă (prum) din Podgoria (Covasint) se va tine în ziua de 1. Februarie 1927. toți proprietari cari posed vie în teritoriul comunei Viticole (prum) sunt rugați alina parte la sedință.

Podgoria la 18. Ianuarie 1927.

IOAN FARCAȘ,
preș. Viticol.

469

Ne kótya-vetyélje

el holmiját!

Sokkal jobb árat kap érte, ha az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése között

kinálja eladásra

Telefon: 151.

Nagy harisnyavásár mélyen leszállított áron BOGYÓ-nál Arad!

Selyem harisnya hibátlan Lej 110.— „Nixe” cerna fátol legfinomabb minőség Lej 135.— „Heka” prima selyem tör Lej 85.— „Heka” legfinomabb selyem tör tartos Lej 95.— Strapa harisnyák 28 lej/ál. 65 lej/ál. Férfi cerna harisnya magas szárú Lej 145.— Férfi zoknik gyermek patent harisnyák 20.— lej/ál. Bőr- és kötött szövet keztük! Selyem szálak 125.— lej/ál! Csipkék, divatszalogok legolcsóbb árak mellett!

Ha fáj a lába

Rada János

cipész üzletét, ki bármilyen érzékeny lábakra készít cipőt és kényelmes cipőt akar, keresse fel pót. Str. Caragiale (Csiky G.-u.) 20. sz. alatt.

Tánc tricotok újonságok női és gyermek tricotnadrág (Doppel-Moppel) francia selyem harisnyák „Diva” gyártmány, selyem salak, poulloerek, mellévek és kötött kabátok igen mérsékelt árakon:

Szántónál

Arad, Str. Eminescu 8.

(v. Deák Ferenc-ucca)

Vadászkürttel szemben

Achtung!

Berliner Hausbesitzer!

Achtung!

Wir kaufen ständig Häuser, übernehmen Verwaltungen, in Bedarfsfalle geben wir Vorschuss. Erledigen Prozesse und Hypothekenangelegenheiten. — Höchste Garantie gegeben.

„REALITÄTEN“

G. M. B. H.

BERLIN W. 30., Luitpoldstr. No. 37.

BELVÁROSI

kitógástalan állapotban levő ÜZLETES SAROKHAZ elfoglalható jömeneteli fűszerüzlettel, háromszobás fürdőszobás lakással, azonkívül még egy háromszobás fürdőszobás lakással olcsón eladó. Megbízott Győrffy „Mures” irodája Arad Strada Unirel. 15281

STEYR AUTO
6 hengeres,

1926-os típus, complete, keveset használt ELADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Megfelelő tőkével

Idősebb férfit vagy női örökös ellátásra magunkhoz vennék. Befektetett tőkét ingatlannal biztosítom.

Bővebbet Győrffy „Mures” irodájában.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany drójjal 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Fehér fogak kantschakra darabja 50 lej. Foghúzás (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Frida D'MOUDJALLED
vizsgázott fogászónő

Felvétetik

elárusítónő,

aki az ország 3 nyelvét bírja, ugyszintén

segéd

FLAGNER cukrászdába

Brassó, Kapa-ucca 25. sz.

Ha jól és olcsón akar étkezni, keresse fel

Hazaffyné étkezdőjét

Ebéd 22 lej —: Vacsora 18 lej.

Arad, Piața Catedrală (Tökölly-tér).
Kisposta mellett. 502

Nagy bolthelyiség

Arad főterén

Minorita templommal szemben

1927. május 1-re

kiadó!

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

«Viccen»

„A ROKA” vezet

Legjobb német gyártmányu

varrógépek és korékpárok

kedvező részletfizetésre kaphatók

Hammer Zsigmond Arad,

Bulev. Regele Ferdinand

No. 27. (Boros Beni-tér.)

Saját termésk
tisztán kezelt

ÓBOR

palaakozva kapható
Földes gyógyszerárban

Tenyészkanok,

elsőrendű mangolica faj, köstenyészésre hatóságilag felülvizsgálva, és ajánlva, eladók. Holländer Testvérek Cermeln (ud. Arad) gazdaságában. 367

ALIG HASZNÁLT KOMPLETT

ebédlő és hálószoba berendezés,

tükrök, 3 nagy Madonna kép, egy réz luszter, fürdőkád, kályhák, csatlakozás miatt

nagyon olcsón eladók.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

KAVIAR

Ruckowski Ferencz

rész, fémár- és gépgyár. — Kazánkovácsműhely és öntöde.

Vállalja: Cukorka, vegyi- és festőgyári berendezések készítését. —: Mindennemű gazdasági- és malomgépek javítását. —: Malomhengerek esiszorítását és rovátkolását. Autogen hegesztések és auto javítások gyorsan és jutányos áron eszközöltetnek!

Arad, Strada Vilentiu Babes 22. (volt Kiss Ernő-ucca.) — Rendőrségi laktanya mellett.

Böszörményi János lakatosműhelye

Arad, Str. M. Nioara 8. (Petőfi-u.) minden szakmába vágó, munkát elvállal u. m.: épületvasalási, sűrűcsok, takaréktűzhelyek és mindenféle vasszerkezeti munkák elkészítését. Javítások pontosan eszközöltetnek.

